

II. ČASŤ VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

A. PREDMET PROJEKTU

Predmetom analýzy je posúdenie úrovne, spôsobu a stavu hospodárenia a finančného zdravia obce Gáň. Analýza je určená pre obec (obec Gáň). Cieľom analýzy je definovanie finančného zdravia obce, rizík súvisiacich s rozpočtovým procesom, kvalitou rozpočtu a výkazníctva obce a úrovne dodržiavania finančnej disciplíny, rozpočtových pravidiel a zákona o účtovníctve.

Analýza je určená pre obec ako podklad pre ďalšie rozhodovanie.

B. METODOLOGICKÁ POZNÁMKA A PREHLÁSENIA

Spoločnosť AB Ratings and Services, s.r.o. v predmetnom dokumente vyjadrila svoj názor na definovaný okruh tém. Názor spoločnosti bol vytvorený na základe skúseností a poznatkov z projektov obdobného charakteru a vychádzajú zo znalosti problematiky komunálneho sektora.

Názory prezentované v správe aj v prípade, že boli konzultované s externými partnermi (napr. právnikmi a inými expertmi), nemajú charakter záväzných právnych, daňových a obdobných stanovísk týchto partnerov. Konečné stanovisko a úroveň rešpektovania odborného názoru spoločnosti je v kompetencii vedenia komunálneho subjektu a jeho obecného zastupiteľstva.

Správa obsahuje údaje a informácie dôverného charakteru a informácie charakteru obchodného tajomstva. Spoločnosť AB Ratings and Services, s.r.o. sa zaväzuje, že všetky informácie, ktoré získala v súvislosti s poskytovaním svojich služieb, bude uchovávať v mlčanlivosti a narábať s nimi ako s dôvernými. Všetky informácie, ktoré neboli už zverejnené, alebo nie sú všeobecne známe, sa považujú za dôverné.

Spoločnosť prehlasuje, že žiaden z členov analytického tímu, ktorý sa zúčastnil na procese spracovania a hodnotenia podkladov týkajúcich sa hodnotenia finančnej situácie obce Gáň, nebol v konflikte záujmov.

Agentúra taktiež prehlasuje, že nie je transakčne závislá na obci Gáň, hodnotenie projektu spracovala nezávisle, s odbornou starostlivosťou a aplikujúc štandardné procesy spracovania a hodnotenia tohto druhu projektov.

Spoločnosť svoj názor vytvorila na základe detailného skúmania dokumentácie určenej pre potreby spracovania auditorskej správy hodnotiacej úroveň vedenia

účtovnej evidencie v rokoch 2008, 2009 a 2010. Dokumentácia bola doplnená o správy hlavného kontrolóra a iné doklady.

Agentúra pri výkone svojej činnosti neverifikovala správnosť a dôveryhodnosť celej dokumentácie obce, ale len predloženej, pričom vyjadruje názor na ich kvalitu. Ak existujú podklady, ktoré neboli predložené k analýze, resp. ak časť informácií nutná k definovaniu názoru agentúry neboli obcou predložené alebo poskytnuté, je možné, že ich agentúra pri definovaní svojho stanoviska nezohľadnila. Agentúra však svoj metodologický proces upravila tak, aby bola schopná identifikovať nesprávnosti vo vedení účtovníctva, rozpočtovníctva a výkazníctva, ktoré považuje za významné. V prípade, že v rámci analytického procesu posúdila dokumentáciu ako neúplnú, nesprávnu alebo iným spôsobom za nekvalitnú, tento názor vyjadrila v predmetnej správe.

Agentúra vytvorila svoj názor na základe preverenia a posúdenia relevantnej a dostatočne veľkej vzorky dokumentácie a účtovných dokladov. Vzorka bola zostavená tak, aby zabezpečila vyslovenie relevantného a odborného názoru agentúry na spôsob fungovania obce, jej rozpočtové hospodárenie a procesy ekonomického charakteru, vrátane využívaných kontrolných mechanizmov. Agentúra svojou činnosťou a predmetnou analýzou nesupluje a nenahrádza úlohu a činnosť audítora.

Spoločnosť AB Ratings and Services, s.r.o. pri spracovaní analýzy použila aj informácie z verejne dostupných zdrojov.

III. ČASŤ

ANALYTICKÁ ČASŤ

Predmetom posúdenia spoločnosti je spôsob fungovania obce, jej rozpočtové hospodárenie a procesy ekonomického charakteru, vrátane využívaných kontrolných mechanizmov.

Spoločnosť AB Ratings and Services, s.r.o. mala k dispozícii dokumentáciu účtovného charakteru obce za roky 2008, 2009 a 2010 a ďalšiu dokumentáciu z nasledovných oblastí ekonomického života obce:

- ♦ Správy a stanoviská HK
- ♦ Finančné výkazy obce za roky 2008, 2009, 2010
- ♦ Zápisnice z rokovania a uznesenia obecného zastupiteľstva
- ♦ Interné smernice

Agentúra v rámci analytického procesu vykonala množstvo konzultácií s vybranými pracovníkmi úradu zodpovednými za vedenie posudzovanej agendy. Cieľom týchto konzultácií bolo definovať systém práce, kontroly, jeho pozitíva, nedostatky a riziká, ako aj kontrola správnosti predložených podkladov, informácií a údajov.

A. Charakteristika a analýza nefinančných faktorov a skutočností charakterizujúcich rizikový profil obce

a) Základné informácie o subjekte

Obec Gáň leží na juhozápadnom Slovensku, v strednej časti Podunajskej roviny. Ide o rovinaté územie medzi riekami Váh a Dudváh.

Obec Gáň je jednou z obcí tvoriacich galantský okres, ktorý je súčasťou Trnavského samosprávneho kraja.

Okres Galanta sa nachádza v Podunajskej nížine. Cez okres preteká okrem rieky Váh aj malý Dunaj, Dudváh a jeho prítok Čierna voda. Na území okresu sa nachádza množstvo rybníkov. Územie okresu susedí s okresom Šaľa, Nitra, Komárno, Dunajská Streda, Senec, Trnava a Hlohovec. Galantský okres patrí do teplej klimatickej oblasti, je jedným z najsuchších území Slovenska.

Okres sa donedávna vyznačoval prevahou poľnohospodárskej produkcie. Nachádzali sa tu najmä významné potravinárske podniky na spracovanie mlieka,

výrobu mliečnych výrobkov, spracovanie medu, výrobu trvanlivého pečiva, šumivého vína, konzervárne. Z územia okresu tvorí orná pôda až 90 %. Pestuje sa tu najmä pšenica, jačmeň, kukurica, cukrová repa, zelenina a lucerna. Živočíšna výroba sa zameriava na chov ošipaných a hydiny. Hospodársky charakter okresu sa postupne zmenil, keď pribudli potravinárske, strojárenské, drevospracujúce priemyselné podniky, ktoré vytvorili početné pracovné príležitosti. V posledných rokoch do tohto regiónu smerujú aj niektoré zahraničné investície.

Okres Galanta patrí počtom obyvateľov medzi väčšie okresy. Z hľadiska národnostného zloženia 57,3 % tvorí slovenská, 41,3 % maďarská, 0,6 % česká, 0,5 % rómska a ostatné národnosti 0,3 % obyvateľov. Z hľadiska vzdelanosti má základné vzdelanie 35,2 % obyvateľov, učňovské 22 %, stredné odborné a stredné všeobecné 14,3 % a vysokoškolské 3,1 % obyvateľov.

Okres má výhodnú dopravnú polohu. Železničná trať ho spája s Bratislavou a Novými Zámkami. V severovýchodnej časti okresu vedie diaľnica spájajúca Nitru s Bratislavou.

V okrese Galanta je 36 obcí, z toho tri majú štatút mesta.

Obec Gáň tvoria dve katastrálne územia - Gáň a Brakoň, keď v roku 1957 došlo k zlúčeniu týchto katastrálnych území a vytvoreniu spoločnej obce s názvom Brakoňská Gáň. V roku 1960 sa obec premenovala a vrátila k pôvodnému názvu Gáň.

Celková výmera územia obce tvorí 612 ha. Z celkového počtu obyvateľov obce k 31.12.2009 (zdroj: Štatistický úrad SR) 707 je 374 mužov a 333 žien.

K významným pamätihodnostiam obce patrí pôvodne románsky kostol pochádzajúci z 12. storočia. Je národnou kultúrnou pamiatkou a je evidovaný v ústrednom zozname pamiatkového fondu.

Obec Gáň je od okresného mesta Galanta, ktoré je jedným z kultúrnych, správnych a hospodárskych centier podunajského regiónu, vzdialená 6 km. Od hlavného mesta SR – Bratislavy je obec vzdialená 58 km.

V obci je od roku 2010 vybudovaná verejná obecná kanalizačná sieť. Obec je plynofikovaná.

Významným podnikateľským subjektom prevádzkujúcim svoju podnikateľskú činnosť na území obce Gáň je firma ProLogis, ktorá na území obce vybuodovala svoj distribučný sklad. Distribučný sklad v Gáni sa rozprestiera na 63 000 m².

Spoločnosť je jedným z najväčších majiteľov a správcov priemyselných distribučných priestorov v Európe, pričom distribučný sklad v Gáni predstavuje významnú prevádzku nielen v obci, ale aj v celom Galantskom okrese z hľadiska

vytvorenia nových pracovných príležitostí ako aj z hľadiska veľkého vplyvu na miestne hospodárstvo a spolupráce s ostatnými prevádzkami. Podnikateľský subjekt sa zároveň stal významným daňovým subjektom obce z hľadiska miestnych daní a poplatkov.

Obec Gáň je členom Miestnej akčnej skupiny (MAS) Dudváh. Mikroregión spája 12 obcí (Čierna Voda, Čierny Brod, Dolná Streda, Gáň, Kajal, Košúty, Malá Mača, Matúškovo, Mostová, Topoľnica, Váhovce, Veľká Mača), ktoré sú zaujímavé svojimi kultúrnymi pamiatkami a prírodnými krásami.

b) Riadenie obce a organizačná štruktúra

Najvyššími orgánmi obce Gáň sú obecné zastupiteľstvo a starostka obce.

Obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo obce Gáň je zastupiteľský zbor obce zložený zo 7 poslancov zvolených občanmi obce na obdobie 4 rokov. V zmysle platného Zákona o obecnom zriadení obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené:

- a) určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu, ktorý užíva, schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a kontrolovať hospodárenie s ním,
- b) schvaľovať rozpočet obce a jeho zmeny, kontrolovať jeho čerpanie a schvaľovať záverečný účet obce, schvaľovať emisiu komunálnych dlhopisov, schvaľovať zmluvy, rozhodovať o prijatí úveru alebo pôžičky, o prevzatí záruky za poskytnutie návratnej finančnej výpomoci zo štátneho rozpočtu; v rozsahu určenom zastupiteľstvom môže zmeny rozpočtu vykonávať starosta,
- c) schvaľovať územný plán obce alebo jej časti a koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce,
- d) rozhodovať o zavedení a zrušení miestnej dane a ukladať miestny poplatok,
- e) určovať náležitosti miestnej dane alebo miestneho poplatku a verejnej dávky a rozhodovať o prijatí úveru alebo pôžičky,
- f) vyhlasovať miestne referendum o najdôležitejších otázkach života a rozvoja obce a zvolávať zhromaždenie obyvateľov obce,
- g) uznávať sa na nariadeniach,
- h) schvaľovať dohody o medzinárodnej spolupráci a členstvo obce v medzinárodnom združení,
 - a) určiť plat starostu podľa osobitného zákona a určiť najneskôr 90 dní pred voľbami na celé funkčné obdobie rozsah výkonu funkcie starostu; zmeniť počas funkčného obdobia na návrh starostu rozsah výkonu jeho funkcie,
 - b) voliť a odvolávať hlavného kontrolóra obce, určiť rozsah výkonu funkcie hlavného kontrolóra a jeho plat, schvaľovať odmenu hlavnému kontrolórovi,
 - c) schvaľovať štatút obce, rokovací poriadok obecného zastupiteľstva a zásady

- odmeňovania poslancov, zriaďovať, zrušovať a kontrolovať rozpočtové a príspevkové organizácie obce a na návrh starostu vymenúvať a odvolávať ich vedúcich, zakladať a zrušovať obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľovať zástupcov obce do ich štatutárnych a kontrolných orgánov, ako aj schvaľovať majetkovú účasť obce v právnickej osobe,
- m) schvaľovať združovanie obecných prostriedkov a činností a účasť v združeniach, ako aj zriadenie spoločného regionálneho alebo záujmového fondu,
- n) zriaďovať a zrušovať orgány potrebné na samosprávu obce a určovať náplň ich práce,
- o) udeľovať čestné občianstvo obce, obecné vyznamenania a ceny,
- p) ustanoviť erb obce, vlajku obce, pečať obce, prípadne znelku obce.

Poradnými, iniciatívnymi a kontrolnými orgánmi obecného zastupiteľstva sú komisie. Môžu byť ustanovené ako dočasné alebo stále. Nemajú rozhodovaciu právomoc a ich zasadnutia nie sú verejné. Sú zložené z poslancov a ďalších občanov zvolených obecným zastupiteľstvom. Za svoju činnosť zodpovedajú obecnému zastupiteľstvu.

Na ustanovujúcom zasadnutí obecného zastupiteľstva v Gáni konanom dňa 20.12.2010, boli zriadené nasledovné komisie:

- Finančná komisia a správy majetku obce,
- Komisia školstva, kultúry a sociálnych vecí,
- Komisia životného prostredia, dopravy a verejného poriadku,
- Komisia športu a mládeže.

Komisia finančná a správy majetku obce:

Predseda komisie: Mgr. Ivana Baloghová

Komisia zaujíma stanoviská predovšetkým

- k návrhu rozpočtu obce a k záverečnému účtu obce
- k rozboru hospodárenia obce
- k úprave rozpočtu obce v zmysle zákona SNR č.583/2004 § 14 v znení neskorších zmien a doplnkov,
- k návrhu na prijatie úveru
- k návrhom na určenie sadzieb miestnych daní a poplatkov
- k žiadostiam na prevod nehnuteľností vo vlastníctve obce
- k zriadeniu záložného práva obcou
- k predaju hnuteľného majetku obce
- k žiadostiam o poskytnutie dotácie a návratných finančných výpomocí z rozpočtu obce
- k návrhu cenníkov za poskytovanie služieb obcou
- k návrhu na schválenie poriadku odmeňovania poslancov OZ
- k návrhu územného plánu obce a k jeho zmenám
- k návrhom zmlúv na združovanie s obcami, združeniami a organizáciami

- k organizačnej štruktúre a počtu pracovných miest OU
- k návrhom všeobecne záväzných nariadení obce

Komisia školstva, kultúry a sociálnych vecí

Predseda komisie: Ing. Anna Kivarothová

Komisia zaujíma stanoviská predovšetkým:

- k návrhu rozpočtu obce, k záverečnému účtu obce
- k návrhu koncepcie rozvoja školského zariadenia MŠ, prípadne zariadenia alokovanej ZŠ
- k zanedbávaniu povinnej školskej dochádzky žiakov ZŠ
- k rozvoju kultúrnych podujatí v obci
- k výchovno-vzdelávacej činnosti v predškolskom zariadení MŠ
- k návrhu na delegovanie zástupcov do školskej rady
- k návrhu na určenie výšky príspevku rodiča na čiastočnú úhradu výdavkov na dieťa v MŠ
- k návrhom všeobecne záväzných nariadení obce týkajúcich sa oblasti školstva, kultúry a sociálnych vecí
- k plánom kultúrnych podujatí
- ku koncepcii rozvoja kultúry a využitia voľného času mládeže v obci
- k návrhom na ocenenie jednotlivcov a kolektívov v oblasti kultúry
- k návrhom na nadväzovanie kontaktov s družobnými mestami
- k poskytovaniu opatrovateľskej služby v obci
- k žiadostiam o poskytnutie sociálnej výpomoci, sociálnych pôžičiek starším občanom, mladým rodinám a rodinám v hmotnej núdzi.

Okruh činnosti komisie životného prostredia, dopravy a verejného poriadku

Predseda komisie: Mgr. Miriam Jarošová

Komisia zaujíma stanoviská predovšetkým:

- k návrhu rozpočtu obce a k záverečnému účtu obce
- k návrhom realizácie vlastnej investičnej výstavby v obci
- k návrhom na zriadenie priemyselného parku v obci
- k budovaniu technickej infraštruktúry v obci
- k návrhu budovania odpadového hospodárstva obce
- ku koncepcii tvorby a ochrany životného prostredia v obci
- ku koncepcii zámeru ochrany a zveľaďovania vodného toku Derňa
- k územnému plánovaniu a k zmenám v územnom plánovaní v oblasti životného prostredia
- k riešeniu dopravnej situácie v obci, k riešeniu výstavby a údržby miestnych komunikácií v správe obce
- k riešeniu parkovacích plôch v obci
- k návrhom na zriadenie trhových miest

- k návrhom všeobecne záväzných nariadení v oblasti životného prostredia, dopravy a verejného poriadku
- k riešeniu verejného poriadku obce
- k možnosti spolupráce s mestskou políciou Galanta v oblasti hliadkovej služby vo večerných hodinách.

Komisia športu a mládeže

Predseda komisie: Ing. Štefan Rakický

Komisia zaujíma stanoviská predovšetkým:

- k návrhu rozpočtu obce a k záverečnému účtu obce
- k žiadosti občianskeho združenia TJ na poskytnutie dotácie na činnosť z prostriedkov obce
- ku koncepcii rozvoja športu v obci, k práci s mládežou a využitiu ich voľného času
- k výstavbe, údržbe a využívaniu športového zariadenia
- k utváraniu podmienok na rozvoj športu pre všetky vekové kategórie
- k usporiadaniu športových podujatí v obci
- k návrhom na ocenenie najlepších jednotlivcov a kolektívov v oblasti telesnej výchovy a športu
- k návrhom všeobecne záväzných nariadení obce v oblasti športu.

Zloženie komisií, ich poslanie, úlohy a rokovací poriadok nie sú upravené žiadnym štatútom komisií. Činnosť komisií obecného zastupiteľstva stanovilo samotné obecné zastupiteľstvo, bez zakotvenia ich kompetencií, právomocí, povinností a spôsobu rokovania v štatúte obce Gáň.

Okrem vyššie definovaných komisií pracuje v obci aj komisia pre verejné obstarávanie. Jej pôsobnosť, kompetencie, zloženie, predmet činnosti a spôsob rokovania a prijímania stanovísk nie je taktiež stanovený v žiadnom dokumente, ani v štatúte obce.

Rozsah činnosti komisie športu a mládeže navrhuje spoločnosť AB Ratings and Services v bode zaujímajúc stanoviská k žiadosti občianskeho združenia TJ na poskytnutie dotácie na činnosť z prostriedkov obce upraviť, a to tak, že komisia sa nebude zaoberať len žiadosťou o dotáciu danej zo strany TJ, ale všetkými žiadosťami, ktoré sa týkajú oblasti športu. V opačnom prípade je kompetenciou komisie zaujímať stanoviská len k žiadosti TJ.

☞ ***Spoločnosť AB Ratings and Services preto odporúča, aby boli vypracované štatúty jednotlivých komisií s presne vymedzeným rozsahom ich pôsobenia a zloženia, s definovaním procesu výkonu ich pôsobnosti.***

Starosta obce Gáň

Starostka obce Gáň je predstaviteľom a najvyšším výkonným orgánom obce, ktorého volia občania obce na 4 roky. Je štatutárnym orgánom obce.

Starostka najmä:

- zvoláva a vedie zasadnutia obecného zastupiteľstva a obecnej rady a podpisuje ich uznesenia,
- vykonáva obecnú správu,
- zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám,
- vydáva pracovný poriadok, organizačný poriadok obecného úradu a poriadok odmeňovania zamestnancov obce,
- rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom obce vyhradené obecnému zastupiteľstvu.

Organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostky, ako aj orgánov zriadených miestnym zastupiteľstvom zabezpečuje **Obecný úrad obce Gáň** zložený zo zamestnancov obce. K 31.12.2010 obecný úrad zamestnával 15 zamestnancov. V súčasnosti zamestnancami obce sú:

- a) hlavný kontrolór
- b) mzdová účtovníčka, účtovníčka obce, ktorej pracovnou náplňou je najmä vedenie agendy rozpočtovníctva, účtovníctva obce, mzdová a personálna agenda, evidencia obyvateľstva, overovanie
- c) administratívna pracovníčka, ktorej pracovná činnosť pozostáva z vedenia agendy na úseku daní a poplatkov, podateľne, archivácie a skartácie, odpadového hospodárstva, evidencie majetku obce a vybavovanie bežnej agendy obecného úradu
- d) upratovačka, doručovateľka
- e) pomocný pracovník - údržbár
- f) zamestnanci obce v subjektoch bez právnej subjektivity (materská škola – riaditeľka MŠ, učiteľka MŠ, upratovačka, vedúca školskej jedálne, kuchárka a opatrovateľky).

Organizáciu Obecného úradu v Gáni, počet zamestnancov a ich pracovnú činnosť upravuje základná organizačná norma obecného úradu - Organizačný poriadok Obecného úradu obce Gáň, účinný od 17.9.2010.

Súčasťou organizačnej štruktúry obce Gáň je 1 predškolské zariadenie - materská škola bez právnej subjektivity.

c) Iné

Obec Gáň nie zriaďovateľom žiadneho ďalšieho podnikateľského subjektu, resp. inej rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie.

Obec je minoritným vlastníkom akcií akciovej spoločnosti **Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s..**

V obci Gáň nie je vybudovaná legálna skládka odpadu ani zberný dvor, avšak obec sa podieľa a zabezpečuje separovaný zber odpadu na niektoré druhy odpadov.

Zber a prepravu tuhého komunálneho odpadu zabezpečovala pre obec do konca roka 2011 organizácia Technické služby mesta Galanta. Od 1.1.2012 zber a prepravu tuhého komunálneho odpadu vykonáva spoločnosť .A.S.A. Trnava, spol. s r.o..

Spoločnosť .A.S.A. Trnava, spol. s r.o. tiež pre obec zabezpečuje zber biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu, pričom občania na zhodnotenie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu môžu využívať tiež kompostáren v Veľkej Mači.

Obec Gáň plánuje v tomto roku zrealizovať jeden zo svojich prioritných rozvojových zámerov, ktorým je vybudovanie zberného dvora v katastri obce. Celkové náklady vybudovania zberného dvora dosiahnu cca 425 tis. EUR (z čoho vybudovanie stavebných objektov dosiahne náklady cca 325 tis. EUR a zakúpenie technologického zariadenia zberného dvora cca 100 tis. EUR). Financovanie tejto investičnej aktivity obec chce zabezpečiť nenávratným finančným príspevkom. V mesiaci november 2011 obec preto podala žiadosť na MŽP SR o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na vybudovanie zberného dvora. Z celkových nákladov projektu by vlastné finančné prostriedky z rozpočtu obce mali tvoriť 5 % a 95 % nákladov projektu bude krytých nenávratným finančným príspevkom.

Spoločnosť AB Ratings and Services, s.r.o. hodnotí pozitívne aktivity obce smerujúce k získaniu nenávratných finančných prostriedkov na realizáciu rozvojových projektov obce väčšieho rozsahu. Získaním významného objemu nenávratných zdrojov obec dokáže uskutočniť jeden z finančne náročnejších rozvojových zámerov a vlastné finančné prostriedky získané z prebytkov hospodárenia v predchádzajúcom období, resp. v bežnom rozpočtovom roku vytvorí predpoklady pre tvorbu dostatočných finančných rezerv pre prípad krytia neočakávaného výpadku príjmov, resp. sa môžu stať zdrojom kofinancovania projektov z rôznych grantových schém.

Zuznesení a konštatování OZ vyplýva, že OZ má zámer absolútnej kontroly pri podávaní žiadostí o nenávratné zdroje financovania. Vzhľadom na zákonom stanovenú periodicitu zasadania OZ môže dôjsť k situácii, kedy obec nepožiadala o nenávratné zdroje financovania len z dôvodu nekonania zasadnutia OZ a termínu, ktorý by umožnil včasnú spracovanie a podanie žiadosti o nenávratné financovanie rozvoja obce. V takomto prípade zvýšená kontrola môže byť kontraproduktívna a nemusí byť v záujme obce. Aj keď je schvaľovanie investičných zámerov a použitie finančných prostriedkov obce plne v kompetencii OZ, je dôležité zamedziť vzniku situácie, kedy obec nebude môcť požiadať

o nenávratné zdroje financovania vzhľadom na nutnosť ich predchádzajúceho schvaľovania v OZ. Spoločnosť AB Ratings and Services preto odporúča zefektívniť proces schvaľovania podávania žiadostí o nenávratné zdroje financovania tak, aby bola kontrola využívania verejných zdrojov, dodržiavanie zákonnosti aj naďalej plnohodnotne zabezpečená.

☞ Obec je povinná mať spracovaný Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Ide o základný strategický dokument obce, týkajúci sa jej rozvoja. Tento strategický dokument je obec povinná vyhodnocovať min. 1 krát ročne a aktualizovať. PHSR by tak mal obsahovať všetky strategické zámery obce, ako aj spôsob plánovaného spôsobu financovania. Priority v realizácii investičných projektov obce, ako aj potrebu zdrojov na financovanie bežných potrieb obce zameraných na podporu kultúry, športu, rôznych voľnočasových aktivít musia byť definované v rozpočte obce. Obvyklou praxou je, že aj keď pri schvaľovaní rozpočtu nie je možné identifikovať všetky podujatia, ktorých krytie by mohlo byť zabezpečené z bežných transferov a dotácií, OZ obvykle schvaľuje hodnotu spolufinancovania na projekty pre jednotlivé oblasti (kultúra, šport, ...) bez ich detailnej špecifikácie a v prípade získania nenávratných zdrojov je rozpočet aktualizovaný s definovaním projektov, ktoré sa budú realizovať v danom rozpočtovom období. Predchádzajúce schválenie podania žiadostí o nenávratné prostriedky financovania tak odporúčame v prípade nutnosti úpravy rozpočtu. Obec tak získa možnosť sa zaujímať o všetky možné dostupné nenávratné zdroje pri dodržaní limitu spolufinancovania projektov a zachovania kontroly nad vynakladaním verejných zdrojov. Je nutné podotknúť, že obec sa dostáva do prípadného záväzku dodržať účel dotácie a transferu až po podpise zmluvy, resp. prijatí finančných prostriedkov. Konanie orgánov obce by nemalo vyústiť do nepodávania žiadostí obcou o nenávratné zdroje financovania. Orgány obce majú konať v záujme obce.

d) Kontrolné mechanizmy

Hlavný kontrolór obce

Hlavný kontrolór svoju kontrolnú činnosť vykoná nezávisle a nestranne, v súlade so základnými pravidlami kontrolnej činnosti, ktorá sa riadi podľa osobitného predpisu (Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite).

Hlavný kontrolór je zamestnancom obce. Hlavného kontrolóra obce volí a odvoláva obecné zastupiteľstvo.

Hlavnou úlohou hlavného kontrolóra obce je na obecnom úrade, v právnických osobách, v ktorých má obec majetkovú účasť, a u iných osôb, ktoré nakladajú s majetkom obce alebo ktorým bol majetok obce prenechaný na užívanie, a osôb, ktorým boli poskytnuté z rozpočtu obce účelové dotácie alebo návratné

finančné výpomoci, či nenávratné finančné výpomoci, vykonávať kontrolu zákonnosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami obce, kontrolu príjmov, výdavkov a finančných operácií obce, kontrolu vybavovania sťažností a petícií, kontrolu dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, vrátane nariadení obce, atď..

Stanovisko hlavnej kontrolórky obce k záverečnému účtu obce Gáň za rok 2008

Hlavná kontrolórka obce Gáň odporučila obecnému zastupiteľstvu v Gáni záverečný účet obce za rok 2008 „**schváliť bez výhrad**“.

Stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu obce Gáň na rok 2009

Po prehodnotení jednotlivých položiek rozpočtu hlavná kontrolórka obce **odporučila** poslancom obecného zastupiteľstva **schváliť návrh rozpočtu obce Gáň na rok 2009**.

Stanovisko hlavnej kontrolórky obce k záverečnému účtu obce Gáň za rok 2009

Hlavná kontrolórka obce Gáň odporučila obecnému zastupiteľstvu v Gáni, z dôvodu absencie stanoviska audítora k účtovnej závierke obce k 31.12.2009 pri vypracovaní stanoviska HK k záverečnému účtu obce a jeho nepredloženia na zasadnutie obecného zastupiteľstva, záverečný účet obce za rok 2009 „**schváliť s výhradou**“.

Stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu obce Gáň na rok 2010

Po prehodnotení jednotlivých položiek rozpočtu hlavná kontrolórka obce **odporučila** poslancom obecného zastupiteľstva **schváliť návrh rozpočtu obce Gáň na rok 2010**.

Stanovisko hlavnej kontrolórky obce k záverečnému účtu obce Gáň za rok 2010

Hlavná kontrolórka obce Gáň odporučila obecnému zastupiteľstvu v Gáni záverečný účet obce za rok 2010 „**schváliť bez výhrad**“.

V zmysle platného Zákona SNR č. 369/1990 o obecnom zriadení, hlavný kontrolór obce vypracúva odborné stanoviská k návrhu rozpočtu obce a k návrhu záverečného účtu obce pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve. Hlavný kontrolór obce Gáň vo svojich stanoviskách k návrhu rozpočtu uviedol, že obec predložila návrh ročného rozpočtu, stanovisko hlavného kontrolóra sa však viaže len k návrhu rozpočtu obce na príslušný rozpočtový rok. Podľa názoru spoločnosti AB Ratings and Services, s.r.o., má hlavný kontrolór zaujať stanovisko k rozpočtu, ktorý má byť

zostavený v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách, t.j. k viacročnému návrhu rozpočtu obce (návrh rozpočtu na príslušný rozpočtový rok je záväzný a príjmy a výdavky rozpočtu na ďalšie roky záväzné nie sú, avšak obsahuje zapojenie finančných operácií, najmä splácanie a prijatie návratných zdrojov financovania a investičné projekty, ktoré majú byť realizované dlhšiu dobu, resp. zasahujú do nasledujúceho účtovného obdobia).

Správy hlavnej kontrolórky

V rámci analytického procesu mala spoločnosť AB Ratings and Services k dispozícii okrem vyššie uvedených stanovísk záznamy a zápisy z nasledovných kontrol:

Kontrola čerpania finančných prostriedkov z rozpočtu obce rozpočtovaných na cestovné náhrady za obdobie I. polroka 2011 z 15.11.2011

- Čerpanie finančných prostriedkov je primerané k hodnotenému obdobiu (čerpanie na 34,92 % z rozpočtovaných)
- Nebolo poukázané na závažné porušenia predpisov

Kontrola preverenia rentability zabezpečovania stravovania v obci donáškou stravy z 15.11.2011

(kontrola účtovných dokladov, stav čerpania výdavkov, dodržiavanie predpisov, preverenie rentability zabezpečovania stravovania v obci donáškou)

- Obec Gáň poskytuje príspevky na stravovanie podľa výšky dôchodku, a to od 0,66 EUR do 1,43 EUR
- Poskytovanie príspevkov je v súlade so schválenými predpismi
- Rentabilitu nie je možné preveriť vzhľadom na charakter služby (služba nie je poskytovaná za účelom dosahovania zisku)
- Ide o zabezpečovanie sociálnych služieb, nie dosahovanie zisku, príspevok obce a občanov má pokryť náklady na službu

Správa o výsledkoch kontroly čerpania finančných prostriedkov z rozpočtu obce, rozpočtovaných na revidovaných účtoch v roku 2010 – prijaté opatrenia:

- Určiť zamestnancom obce funkčné platy
- Upraviť riaditeľke a učiteľke MŠ plat v súlade s platnou legislatívou
- Aktualizovať pracovné náplne
- Riešiť kvalifikačné predpoklady učiteľky MŠ
- Zabezpečiť odmeňovanie poslancov v súlade s odmeňovacím poriadkom
- Dohody uzatvárať v súlade s predpismi
- Zabezpečiť riadnu evidenciu dohôd

Kontroly uložené OZ:

- a) Splnenie kvalifikačného predpokladu zamestnanca školskej jedálne (bez zistení)
- b) Preveriť vykonanie cenových prieskumov pri obstarávaní tovarov, prác a služieb preukázateľným spôsobom za účelom hospodárneho použitia finančných prostriedkov podľa „Záznamu z poslaneckého prieskumu“ zo dňa 10.5.2011

- 1) Grafický návrh obecného periodika – obecný úrad si vyžiadal cenové ponuky od 3 dodávateľov, vybraný s najnižšou cenou.
- 2) Tlač obecného periodika – vykonaný prieskum, predložené 3 cenové ponuky, vybraný s najnižšou cenou.
 - V čase prieskumu obec nemala vypracovanú smernicu o verejnom obstarávaní, prieskum vykonala starostka.
 - V čase prieskumu absentovala zápisnica z vyhodnotenia ponúk.
 - Čerpanie prostriedkov nie je nehospodárne.
- 3) Služby firmy ZEDOKA, Matúškovo
 - Zákazka s nízkou hodnotou
 - Nie je potrebný prieskum
 - Čerpanie prostriedkov je v kompetencii starostky.
- 4) Nákup stolnotenisových stolov a prísl.
 - Verejný záujem
 - Kompetencia starostky.
- 5) Vypracovanie vizualizácie športového areálu a architektonickej štúdie športového areálu
 - Doručené cenové ponuky
 - Vybraný dodávateľ s najnižšou cenou
 - Absentuje zápisnica z vyhodnotenia cenových ponúk
 - V kapitálových výdavkoch, v rámci rekonštrukcie športového areálu.
- 6) Preveriť správnosť postupu pri likvidácii majetku obce podľa „Záznamu z poslaneckého prieskumu“ zo dňa 10.5.2011
 - Budova tvoriaca súčasť MŠ
 - Zahŕnuté do KV, v rámci rekonštrukcie a modernizácie MŠ
 - Preúčtované na bežné výdavky – služby
 - Budovu obec neevidovala vo svojej v účtovnej evidencii, ide o neupotrebitelný majetok, nevyhovujúci stavu, ohrozujúci svojim stavom obyvateľov
 - Neboli dodržané predpisy o nakladaní s majetkom obce, o nakladaní s majetkom rozhoduje obecné zastupiteľstvo.

V oblasti vedenia účtovníctva a výkazníctva neboli vykonávané žiadne tematické kontroly. Jedným z dôvodov bol nízky úväzok hlavného kontrolóra, ktorý neumožňoval výkon detailnej kontroly v jednotlivých oblastiach pôsobenia obce. Spoločnosť AB Ratings and Services však hodnotí veľmi negatívne, že nebol dodržiavaný zákon o finančnej kontrole, ktorý ukladá hlavnému kontrolórovi vykonávať tzv. následnú finančnú kontrolu. Tento druh kontroly tak v obci absentuje úplne. Ďalšou z povinností hlavného kontrolóra je kontrola dodržiavania účelovosti obcou poskytnutých dotácií a termínu vyúčtovania. Kontrole nepodliehali ani oblasti, v ktorých ak sa

obec dopustí omylu alebo nesprávnosti, môže dôjsť k porušeniu, resp. k nezachovaniu jej práv. Ide napr. o vydávanie a doručovanie platobných výmerov, vyznačovanie ich právoplatnosti a vykonateľnosti (viď ďalší text), vymáhanie pohľadávok a ich evidencia, atď..

Významným nedostatkom vo výkone kontroly zo strany hlavného kontrolóra je absencia kontroly pokladničnej hotovosti a vedenia pokladničnej agendy. Táto povinnosť je zákonnou povinnosťou a má byť vykonávaná min. 4 krát ročne.

Finančná kontrola

Obec vykonáva predbežnú a priebežnú kontrolu v zmysle zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite. Obec však nemá spracovanú internú smernicu o výkone finančnej kontroly s definovaním, kto ju musí a v akom termíne vykonať.

K dokladom podliehajúcim finančnej kontrole sú spracovávané tzv. krycie listy, na ktorých je výkon konkrétneho druhu finančnej kontroly vyznačený. Spoločnosť odporúča na krycích listoch vyznačovať aj skutočnosť, kedy došlo k úhrade konkrétnych záväzkov obce.

Ako už bolo vyššie uvedené, obec nevykonáva následnú finančnú kontrolu. Po zvolení hlavného kontrolóra odporúčame dôsledne dodržiavať zákon o finančnej kontrole a implementovať následnú finančnú kontrolu do interných procesov obce.

Auditor

Externý auditor overuje, či účtovníctvo obce poskytuje verný a pravdivý obraz o finančnej situácii a vykázaných výsledkoch rozpočtového hospodárenia obce, v súlade so slovenským zákonom o účtovníctve ako aj zákonom o rozpočtových pravidlách. V rokoch 2008 až 2010 auditor účtovnú závierku obce overil.

Najvyšší kontrolný úrad

Hospodárenie obce nebolo doteraz preverené Najvyšším kontrolným úradom.

„Poslanecký prieskum“

Realizácia poslaneckého prieskumu nie je priamo riešená v zákone, preto sa jeho realizácia realizuje v podmienkach samosprávy rôznym spôsobom. Kontrola samosprávy sa vykonáva v zmysle zákona o obecnom zriadení a zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite. Táto kompetencia je zákonom priamo daná hlavnému kontrolníkovi a jeho útvaru, ak je zriadený, auditorovi, Najvyššieho kontrolného úradu. Týmto spôsobom je vymedzený aj rozsah osôb, ktoré majú možnosť

nahliadať do akejkoľvek dokumentácie obce. Kompetencie poslancov sú dané zákonom o obecnom zriadení, v paragrafe 25:

Poslanec je oprávnený najmä:

- a) predkladať obecnému zastupiteľstvu i ostatným orgánom návrhy,
- b) interpelovať starostu a členov obecnej rady vo veciach týkajúcich sa výkonu ich práce,
- c) požadovať od riaditeľov právnických osôb založených alebo zriadených obcou vysvetlenie vo veciach týkajúcich sa ich činnosti,
- d) požadovať informácie a vysvetlenia od fyzických a právnických osôb, ktoré vykonávajú v obci podnikateľskú činnosť, vo veciach týkajúcich sa dôsledkov ich podnikania v obci,
- e) zúčastňovať sa na previerkach, na kontrolách, na vybavovaní sťažností a oznámení, ktoré uskutočňujú orgány obce,
- f) požadovať vysvetlenia od štátnych orgánov vo veciach potrebných pre riadny výkon poslaneckej funkcie.

Zákon o obecnom zriadení explicitne definuje jednu osobu, kompetentnú nahliadať do dokumentov a dokladov obce v rámci výkonu „internej“ kontroly, a to hlavného kontrolóra obce. Tento je zo zákona viazaný mlčanlivosťou a je v pracovnom pomere s obcou. Poslanci sa môžu zúčastniť kontroly, ktorú vykonáva HK a orgány obce.

Poslanci však majú právo kontroly dodržiavania VZN a úloh, ktoré spadajú do rozhodovacej kompetencie poslancov, najmä z oblasti nakladania s majetkom, rozpočtového hospodárenia, nakladania s verejnými financiami.

Zákon o finančnej kontrole ako špeciálny zákon popri zákone o obecnom zriadení jasne definuje, kto môže kontrolu vykonávať, ako musí táto prebiehať a kontrolovaný subjekt musí mať počas kontroly garantované svoje práva a hlavne právo vyjadriť sa k zisteniam. Rovnako aj správy z kontrolnej činnosti musia mať náležitosti v zmysle zákona.

Spracované zápisnice z poslaneckých prieskumov, ktoré mala spoločnosť AB Ratings and Services k dispozícii, neboli vykonávané v zmysle uvedeného zákona, preto ani neobsahovali žiadne zistenia, že pri kontrole boli zohľadnené všetky podklady. Taktiež závery z kontroly neboli prerokované ako so zodpovednými osobami, tak ani so starostkou obce ako štatutárnym zástupcom obce, zápisnice neobsahovali žiadne vyjadrenia kontrolovaných osôb k zisteniam. Zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite kontrolovaným osobám garantuje určité práva, ktoré sa pri poslaneckom prieskume často nerešpektujú. Výkon kontroly bez možnosti zaujatia stanoviska kontrolovanými pracovníkmi a ak je vykonávaný necitlivým a neobjektívnym až tendenčným spôsobom, môže pôsobiť na zamestnancov úradu ako neprijateľný psychický nátlak a

vytvárať podozrenie z porušovania zákonníka práce spôsobením vzniku nepriaznivého pracovného prostredia.

☞ *Obec Gáň taktiež nevytvorila ani vlastnú vnútornú normu, ktorá by výkon kontroly upravovala a garantovala tak nielen objektivnosť výkonu kontroly, ale aj zachovanie práv kontrolovaných osôb.*

☞ *Výkon poslaneckého prieskumu má preto veľa komunálnych subjektov upravený vlastnými vnútornými normami tak, aby bola zachovaná prevádzkyschopnosť úradu a jeho činnosť bez narušenia a boli zároveň dodržané aj pravidlá objektivnosti kontroly a definovaný proces kontroly. Na druhej strane mnohé obecné zastupiteľstvá neboli ochotné výkon poslaneckej kontroly procesne upraviť. Aj v tomto prípade však poslanecký prieskum musí rešpektovať, že prevádzka a činnosť obecného úradu nesmie byť narušená a musia byť rešpektované časové a kapacitné možnosti obecného úradu.*

e) VZN, interné smernice a ostatné právne normy obce

Základným normatívno-právnym a organizačným predpisom obce je platný **Štatút obce Gáň**, ktorý vymedzuje postavenie a pôsobnosť obce, práva a povinnosti obyvateľov obce, základné zásady hospodárenia obce a nakladania s majetkom obce, postavenie a pôsobnosť obecného zastupiteľstva, starostu a ďalších orgánov obecnej samosprávy, ich vnútornú štruktúru, formy a metódy ich činnosti, symboly obce, postup pri udeľovaní čestného občianstva, cien obce a odmien; ako i vzťahy obce k ostatným subjektom verejnej správy. Štatút obce Gáň Obecné zastupiteľstvo v Gáni schválilo dňa 24.3.2011 uznesením č. 22/2011, účinnosť nadobudol dňom 1.1.2011.

Obec Gáň má v súčasnosti vypracované, schválené a platné nasledovné všeobecne záväzné nariadenia (uvádzame z pohľadu preverovanej agendy len vybrané):

Všeobecne záväzné nariadenie obce Gáň č. 69/2011 o podmienkach určovania a vyberania miestnych daní a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktorým obec upravila podmienky ukladania a vyberania miestnych daní a miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v obci Gáň, ako aj oslobodenie od miestnych daní a miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, a to odo dňa 30.12.2010, kedy všeobecne záväzné nariadenie nadobudlo účinnosť.

V roku 2011 nadobudlo účinnosť **Všeobecne záväzné nariadenie obce Gáň č. 66/2011 o hospodárení a nakladaní s majetkom obce**, ktoré upravuje najmä práva a povinnosti obce a jej orgánov pri hospodárení a nakladaní s majetkom vo vlastníctve obce, zvereným jej do správy, spôsob a podmienky nadobudnutia nehmotných a hmotných vecí do majetku obce, a pod.. V zmysle uvedeného VZN:

1. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje vždy:

- a) všetky zmluvné prevody nehnuteľného majetku,
- b) zmluvné prevody hnuteľného majetku nad hodnotu 1 000 €, vrátane prevodov majetku v takejto hodnote medzi subjektmi obce,
- c) na návrh inventarizačnej komisie obce likvidáciu neupotrebitelného majetku obce, ktorého nadobúdacia hodnota bola vyššia ako 1 000 €,
- d) odňatie spravovaného majetku a jeho odovzdanie inému subjektu s majetkovou účasťou obce, pokiaľ jeho nadobúdacia hodnota presahuje 1 000 €,
- e) prenechanie majetku obce a majetku štátu zvereného obci do užívania subjektu – fyzickým a právnickým osobám,
- f) aukčný predaj vecí podľa osobitných predpisov,
- g) združovanie finančných prostriedkov,
- h) odpustenie, prípadne zníženie pohľadávky obce,
- i) uzatvorenie záväzku presahujúceho rámec finančných zdrojov subjektov s majetkovou účasťou obce,
- j) majetkové vklady do obchodných spoločností.

2. Starosta obce schvaľuje:

- a) zmluvné prevody hnuteľného majetku v hodnote do 1 000 €, vrátane prevodov majetku v takej hodnote medzi subjektmi obce,
 - b) na návrh inventarizačnej komisie obce likvidáciu neupotrebitelného majetku obce, ktorého nadobúdacia cena bola v rozpätí od 1€ do 1 000 €,
 - c) odňatie spravovaného majetku a jeho odovzdanie inému subjektu s majetkovou účasťou obce, pokiaľ jeho nadobúdacia hodnota je do 1 000 €,
 - d) odpustenie, prípadne zníženie pohľadávky obce do hodnoty 33 €, povolenie splátok, ako aj odklad platenia do hodnoty 1 690 €, pričom
- a) schválení skutočností uvedených v písm. a) až d) tohto odseku je starosta obce povinný informovať obecné zastupiteľstvo na najbližšom riadnom zasadnutí zastupiteľstva.

V roku 2008 bolo prijaté **všeobecne záväzné nariadenie obce Gáň č. 48/2008 o zásadách nakladania s finančnými prostriedkami obce Gáň**. VZN upravuje postavenie, funkciu, zostavenie a plnenie rozpočtu obce Gáň, použitie rozpočtových prostriedkov a riadi hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami a prostriedkami osobitných fondov. VZN sa zaoberá aj procesom tvorby rozpočtu.

Napriek skutočnosti, že legislatíva upravujúca rozpočtové hospodárenie s verejnými prostriedkami obce a jej fondmi bola niekoľko krát novelizovaná, obec nepristúpila k aktualizácii VZN, ani neukončila jeho platnosť.

Námysle predmetného VZN sa na zostavení rozpočtu obce podieľajú jednotlivé orgány samosprávy obce a tiež orgány obecného zastupiteľstva. Pôsobnosť jednotlivých subjektov pri vypracovaní rozpočtu obce je nasledovná:

a) finančná komisia

- sústreďuje požiadavky na čerpanie rozpočtu od obyvateľov obce, od právnických a fyzických osôb, od ostatných komisií obecného úradu a od starostu obce,

- posudzuje tieto požiadavky z hľadiska prínosu pre obec,
 - odporúča obecnému zastupiteľstvu zahrnúť do rozpočtu obce vybrané priority vyplývajúce z posúdenia požiadaviek,
 - vytvára a spracováva predbežný návrh rozpočtu a jeho úpravy v priebehu rozpočtového roka a tie predkladá starostovi obce,
- b) obecné zastupiteľstvo
- určuje zásady hospodárenia a nakladania s finančnými prostriedkami a s majetkom obce, s majetkom štátu zvereným obci, kontroluje hospodárenie s ním,
 - schvaľuje rozpočet obce a jeho zmeny, kontroluje čerpanie a schvaľuje záverečný účet,
 - schvaľuje nakladanie s majetkom obce v zmysle platného VZN o nakladaní s majetkom obce,
 - schvaľuje a rozhoduje o združení prostriedkov obce s iným subjektom,
 - rozhoduje o prijatí úveru alebo pôžičky, o prevzatí dlhu, o prevzatí ručiteľského záväzku,
 - hlavný kontrolór vypracováva odborné stanoviská k návrhu rozpočtu obce a k záverečnému účtu obce pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve,
- c) starosta obce
- riadi a usmerňuje práce na vypracovanie návrhu rozpočtu obce a jeho zmeny v priebehu rozpočtového roka,
 - predkladá konečnú verziu rozpočtu a jeho ďalšie úpravy na schválenie obecnému zastupiteľstvu,
 - zabezpečuje v súčinnosti s obecným zastupiteľstvom všetky úkony potrebné k eventuálnemu poskytnutiu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu SR a z eurofondov.

Predmet činnosti finančnej komisie definovaný v uvedenom VZN je neobvyklý a prekračuje kompetencie, dané zákonom. Uvedené VZN jednak odlišným spôsobom vymedzuje predmet činnosti komisie ako bol definovaný v roku 2010 a zasahuje do prevádzkového riadenia obce, ktoré je plne v kompetencii starostu ako štatutárneho zástupcu.

Nahliadanie do akejkoľvek dokumentácie je zákonom umožnené hlavnému kontrolórovi, pričom výkonu kontroly sa môže spolu s HK zúčastniť aj poslanec. Vzhľadom na zloženie komisií aj z občanov obce, nie je možné, aby občan nahliadal do akejkoľvek dokumentácie obce, a tým je aj obmedzený proces zostavovania rozpočtu občanmi. Občania môžu zo zákona rozpočet pripomienkovať v lehote jeho zverejňovania.

V praxi sa obvykle proces zostavovania rozpočtu obce nerealizuje spôsobom, ako ho definuje predmetné VZN obce Gáň. Rozpočet sa pripravuje pracovníkmi obecného úradu a finančná komisia ho pripomienkuje. Nakoľko však ide o platné VZN, je jeho ustanoveniami viazaný každý pracovník ako aj občan obce. Spoločnosť AB Ratings and Services preto odporúča jeho danie do súladu s ostatnými VZN obce,

zosúladienie z platnou legislatívou a následne jeho dôsledné dodržiavanie.

Okrem rozpočtového procesu VZN definuje aj spôsob monitorovania plnenia rozpočtu:

Obec zostavuje monitorovaciu správu v súčinnosti s jednotlivými subjektmi rozpočtového procesu podľa rozpočtového harmonogramu, ktoré sú povinné predkladať finančnému oddeleniu podklady v stanovenej forme a lehotách podľa rozpočtového harmonogramu, ktoré vychádzajú z nimi realizovanému monitorovaniu.

Monitorovaciu správu prerokuje zodpovedná zamestnankyňa obce so starostom obce, ktorý ju odsúhlasí.

Starosta obce predkladá monitorovaciu správu na prerokovanie finančnej komisii Obecného zastupiteľstva a Obecnému zastupiteľstvu, a to najneskôr do 60 dní po uplynutí prvého polroka.

Uvedený postup tiež nie je obvyklým z hľadiska štandardného postupu samospráv a presahuje kompetencie dané zákonom o obecnom zriadení. Subjektom rozpočtového procesu v zmysle tohto VZN je finančná komisia s obmedzeniami a zákonnými možnosťami ako bolo už vyššie uvedené (nahliadanie do dokladov, kompetencie starostu, atď.).

VZN o podmienkach poskytovania dotácie obce č. 35/2005 upravuje podmienky poskytovania dotácií z rozpočtu obce. V zmysle zákona o rozpočtových pravidlách:

Z rozpočtu obce sa môžu poskytovať dotácie právnickým osobám, ktorých nakiadaťom je obec, a to na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia obce. Obec môže poskytovať dotácie inej obci alebo vyššiemu územnému celku, ak zabezpečuje niektoré úlohy pre obec alebo ak ide o poskytnutie pomoci pri likvidácii následkov živelné pohromy, havárie alebo inej podobnej udalosti na ich území.

Právnickej osobe neuvedenej v odseku 2 (cháp predchádzajúci odsek) a fyzickej osobe - podnikateľovi, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území obce alebo ktoré pôsobia, vykonávajú činnosť na území obce, alebo poskytujú služby obyvateľom obce, môže obec poskytovať dotácie za podmienok ustanovených všeobecne záväzným nariadením obce len na podporu všeobecne prospešných služieb, všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných účelov, na podporu podnikania a zamestnanosti.

VZN obce Gáň definuje možnosť poskytovať dotácie nasledovne:

- Tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt

- Ochrana ľudských práv a základných slobôd
- Vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry
- Tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva
- Ochrana práv detí a mládeže.

☞ ***Predmetné VZN obce Gáň definuje možnosť poskytovania dotácií na bežné výdavky projektov, ktoré spĺňajú všeobecne a verejnoprospešný charakter alebo sú určené na podporu zamestnanosti a podnikania.***

☞ ***Najvyššiu dotáciu, ktorú obec poskytuje každoročne a presahuje nad 10 tis. EUR, je poskytovanie dotácie TJ pracujúcej v obci. Ide o subjekt, ktorý združuje futbalistov - mužov a z dotácie sú kryté takmer všetky náklady TJ. V TJ sú angažovaní len šiesti účastníci - futbalisti, ktorí sú občanmi obce Gáň a TJ neposkytovala do konca roku 2011 žiadne iné služby pre ostatných obyvateľov obce Gáň (v roku 2011 bola poskytnutá posledná dotácia, v roku 2012 dotácie rozdelené neboli, nakoľko obec hospodári v rozpočtovom provizóriu). Prevádzku štadiónu pre potreby TJ taktiež financuje obec, avšak zo svojich vnútorných zdrojov, ktoré nie sú zahrnuté do poskytovanej dotácie. Obec tak kryje z dotácie prepravu autobusom, zakúpenie dresov, prenájom telocvične v inej obci na zimný tréning hráčov, mzdové nároky trénera a hráčov. Vzhľadom na skutočnosť, že dotácie z rozpočtu obce majú mať verejno a všeobecneprospešný charakter a podporovať služby a činnosti, ktoré sú celoplošne zamerané a sú určené pre obyvateľov obce, obec poskytovaním dotácie pre TJ, ktorá podporuje len dvoch občanov obce Gáň, nenapĺňa podmienky zákona o rozpočtových pravidlách a verejnoprospešný charakter činnosti TJ. Obec tak podporuje zo svojho rozpočtu aktivity občanov iných obcí, uhrádza prevádzku športového zariadenia inej obce.***

V porovnaní s výškou dotácií, ktoré sú smerované do podpory žiakov, študentov, ostatných občanov obce pri podpore ich voľnočasových aktivít, ich športového a kultúrneho využitia, je výška dotácie pre úzky okruh občanov angažujúcich sa v TJ neprimeraná a neúmerne vysoká, pričom nepodporuje občanov obce Gáň. Spoločnosť AB Ratings and Services preto navrhuje, aby jednou z tematických kontrol hlavného kontrolóra bolo aj preverenie zákonnosti obce pri poskytovaní dotácie pre uvedenú TJ, či nedošlo k porušeniu zákona vzhľadom na financovanie aktivít, ktoré nemajú verejnoprospešný charakter a nie sú určené pre občanov obce Gáň. **Kontrola dotácií a ich vyúčtovania je zákonom stanovená činnosť hlavného kontrolóra.**

Organizáciu Obecného úradu v Gáni, počet zamestnancov a ich pracovnú činnosť upravuje základná organizačná norma obecného úradu - **Organizačný poriadok Obecného úradu obce Gáň, účinný od 17.9.2010.**

Obec nemá spracovaný vlastný **odmeňovací poriadok zamestnancov** obce, systém odmeňovania zamestnancov obce Gáň sa riadi zákonom o odmeňovaní niektorých

zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Obec Gáň má vydaný **pracovný poriadok**, s ktorým oboznámila všetkých jednotlivým zamestnancov.

V zmysle platného Zákonníka práce, podľa § 84 ods.1:

Zamestnávateľ môže vydať pracovný poriadok po predchádzajúcom súhlase zástupcov zamestnancov, inak je neplatný.

Zamestnanci zamestnávateľa, ktorým je obec Gáň, nemajú zvoleného žiadneho zástupcu zamestnancov, nemajú zriadenú odborovú organizáciu, nezvolili zamestnaneckú radu, ani žiadneho zamestnaneckého dôverníka. Zamestnávateľ – obec Gáň, pri vydaní pracovného poriadku tak vydala pracovný poriadok bez súhlasu zástupcov zamestnancov.

☞ Platný zákon vypovedá o neplatnosti pracovného poriadku bez predchádzajúceho súhlasu zástupcu zamestnancov. Názor prezentovaný Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR však hovorí, že ak zamestnanci neuplatnili svoju koalíčnú slobodu a nezvolili žiadneho svojho zástupcu zamestnancov, nezriadili odborovú organizáciu, nezvolili zamestnaneckú radu ani žiadneho zamestnaneckého dôverníka, je zamestnávateľ oprávnený postupovať autonómne a vydať pracovný poriadok aj bez súhlasu zástupcov zamestnancov, ktorých niet. Predmetné stanovisko bolo prezentované na verejne prístupných zdrojoch. Všeobecná platnosť názoru a jeho využívanie v prípade eventuálnych pracovno-právnych sporov môže byť spochybnená.

Podpornými nástrojmi riadenia obce sú interné smernice, ktoré bližšie špecifikujú spôsob fungovania a riadenia obecného úradu, jednotlivé povinnosti a kompetencie pracovníkov úradu, a pod.

Oblasť účtovníctva obce Gáň upravuje **Vnútorň predpis na vedenie účtovníctva pre obec Gáň, ktorý nadobudol účinnosť** dňom 1.1.2011. Obec má tiež platnú **Internú smernicu č. 2/2008 Vedenie pokladne**. Smernica určuje základné zásady a postup vedenia pokladnice.

f) Súdne spory

Obec Gáň v súčasnosti nie je účastníkom, aktívnym ani pasívnym, žiadneho súdneho sporu.

g) Stratégia rozvoja obce Gáň

❖ Strategické dokumenty obce

Základný strategický dokument **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Gáň** na obdobie rokov 2008 až 2016 obec vyhotovila v marci 2008. Spracovateľom dokumentu bola Regionálna rozvojová agentúra Galanta. Základný strategický dokument definuje strategické ciele, rozvojové priority a strategické oblasti rozvoja obce v súlade s cieľmi Národného strategického referenčného rámca SR na roky 2007 - 2013 a PHSR samosprávneho kraja. PHSR je rozpracovaný do akčných plánov na roky 2008-2010, pričom akčné plány na ďalšie obdobie budú vypracovávané na dva až tri nasledujúce roky. Obec v dokumente definuje aj finančné potreby a finančné zabezpečenie jednotlivých rozvojových aktivít.

V zmysle platného programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Gáň z roku 2008 zámerom obce bolo o.i. financovanie rozvojových aktivít zabezpečiť aj z nenávratných finančných príspevkov poskytovaných z rôznych grantových schém. Napriek uvedeným skutočnostiam, obec v rokoch 2008 až 2010 nevyužila možnosť čerpať nenávratné zdroje na financovanie svojich rozvojových programov a finančné krytie investičných aktivít realizovaných v tomto období zabezpečila z vlastných zdrojov obce.

Vzhľadom k tomu, že základný strategický dokument obce bol spracovaný a schválený ešte v roku 2008, obec pristúpila k jeho čiastočnej aktualizácii, a to najmä aktualizácii jednotlivých úloh a aktivít rozvoja obce. Pôvodný dokument obsahuje úlohy a aktivity, ktoré už zrealizované boli, resp. ich splnenie je momentálne neaktuálne a vzhľadom na vývoj vyvstala potreba doplniť dokument o nové aktuálne úlohy a opatrenia, ktoré prispievajú k zvýšeniu kvality života obyvateľov obce. Aktualizovaný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obecny úrad predloží na rokovanie obecného zastupiteľstva v blízkej dobe.

❖ Územno-plánovacia dokumentácia obce Gáň

Obec Gáň má platnú územno-plánovaciu dokumentáciu obce, ktorá bola spracovaná v 80-tych rokoch. ÚPN obce bol odvtedy aktualizovaný 3 krát z dôvodu potreby zmeny funkčného využitia niektorých zón v obci.

❖ Rozvojové projekty obce a ich finančné krytie

Financovanie rozvoja obce

Finančné krytie rozvojových aktivít obec Gáň v rokoch 2008 – 2010 zabezpečila iba vlastnými rozpočtovými prostriedkami, nevyužila teda možnosť financovania projektov návratnými zdrojmi, resp. nenávratnými finančnými prostriedkami.

Rozvojové aktivity obce Gáň zrealizované v rokoch 2008 až 2010, plán rozvojových projektov na nasledujúce obdobie

V roku 2008 celkové výdavky vynaložené na realizované rozvojové projekty obce dosiahli sumu **103 067 EUR**. Z nich prevažnú časť (61 873 EUR) obec použila na financovanie investičných aktivít v oblasti verejnej správy (kúpa pozemkov v hodnote 60 000 EUR, vypracovanie ÚPN č. 3 v hodnote 1 394 EUR). Obec v roku 2008 ďalej vybudovala detské ihrisko (20 000 EUR), zabezpečila rozšírenie verejného osvetlenia (14,8 tis. EUR), signalizačné zariadenie (1 000 EUR) a vypracovala projektovú dokumentáciu k rekonštrukcii kultúrneho domu (5 278 EUR).

V roku 2009 finančné prostriedky, ktoré obec použila na svoje rozvojové aktivity, dosiahli porovnateľnú výšku ako v roku 2008, a to **101 959 EUR**.

Najvýznamnejšou a finančne najnáročnejšou investičnou akciou roka 2009 bola rekonštrukcia, modernizácia a prístavba kultúrneho domu, ktorá si vyžiadala finančné prostriedky obce v celkovom objeme takmer 83 000 EUR. Obec v roku 2009 tiež vybudovala autobusové čakárne (8 830 EUR), kanalizáciu KD (749 EUR), plynovú prípojku TJ (695 EUR), ochranné siete TJ (7 259 EUR) a zabezpečila signalizačné zariadenie k materskej škole (1 441 EUR).

V roku 2010 obec Gáň z celkových investičných prostriedkov **99 069 EUR** vynaložila viac ako 86 000 EUR na kúpu budovy pohostinstva s prislúchajúcim pozemkom. Zámerom obce je priestory pohostinstva, ktoré sa nachádzajú v tesnej blízkosti kultúrneho domu obce, prebudovať na priestory slúžiace na rôzne kultúrno-spoločenské podujatia.

Obec v roku 2010 tiež vybudovala kanalizáciu k budove obecného úradu a materskej škole (1 500 EUR), zakúpila čerpadlo pre TJ (1 817 EUR) a na ďalšiu renováciu KD a kúpu myčky pre KD použila ďalších takmer 10 000 EUR.

Ako vyplýva z vyššie uvedenej sumarizácie, obec Gáň v rokoch 2008 až 2010 svoje investičné prostriedky smerovala najmä do rozvojových oblastí, ktoré zvyšujú kvalitu života v obci.

Spoločnosť AB Ratings and Services, s.r.o. pozitívne hodnotí skutočnosť, že obec vytvára z vlastných zdrojov finančnú rezervu, ktorá sa následne stáva zdrojom financovania rozvojových projektov obce. Na druhej strane, využitie viac-zdrojového financovania (najmä čerpanie nenávratných finančných príspevkov z rôznych grantových schém, ale aj návratné bankové úvery, ...) rozvojových aktivít by obci vytvorilo predpoklady pre realizáciu rozsiahlejších a finančne náročnejších projektov a vlastné prostriedky obce by sa mohli stať zdrojom spolufinancovania rozvojových projektov.

☞ *Z účtovnej evidencie obce však vyplýva, že v uvedených obdobiach rokov 2008 až 2010 obec realizovala investície, ktoré neboli v rozpočte uvádzané ako kapitálové, ale ako bežné (opravy a údržba), pričom však charakter týchto výdavkov bol kapitálový. Uvedená skutočnosť vyplýva aj z pohybov na účtoch, na ktorých obec eviduje majetok. Spoločnosť AB Ratings and Services preto odporúča obci, aby dôsledne dodržiavala rozpočtovú klasifikáciu a rozpočtové pravidlá. Uvedenú skutočnosť vo svojom stanovisku uviedla aj hlavná kontrolórka, ktorá ako dôvod uviedla nezískanie stavebného povolenia k jednej z investícií. Uvedený postup obce je v zmysle platnej legislatívy neprijateľný.*

B. Charakteristika a analýza finančných faktorov a skutočností charakterizujúcich rizikový profil obce

a) Hospodárenie obce v rokoch 2008 až 2010

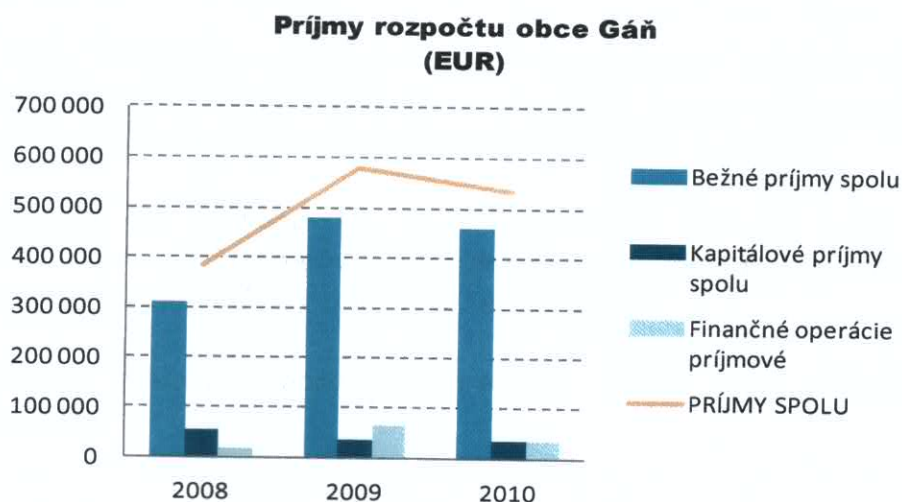
Celkové príjmy obce Gáň v hodnotenom období rokov 2008-2010 zaznamenali kolísavý vývoj. Najvyšší objem skutočnej celkovej príjmy obce dosiahli v roku 2009, a to 579 311 EUR.

Medziročne 2008-2009 celkové príjmy obce vzrástli z 383 390 EUR absolútne o 195 921 EUR na 579 311 EUR, t.j. nárast celkových príjmov o 51 %. Rast celkových príjmov v roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 zapríčinil najmä nárast na položke daňových príjmov z majetku. V roku 2009 rástli tiež dane za špecifické služby a prijaté granty a transfery.

V roku 2010 celkové príjmy obce klesli v porovnaní s rokom 2009 absolútne o 45 160 EUR, pričom medziročný 2009-2010 pokles celkových príjmov ovplyvnil najmä pokles na položke dane z príjmov FO a finančné operácie príjmové.

Celkové príjmy pri prepočte na 1 obyvateľa obce (celkový počet obyvateľov k 31.12.2009 707 – podľa údajov Štatistického úradu SR) tak dosiahli ku koncu roka 2009 819 EUR a v roku 2010 755,5 EUR.

Vývoj príjmov obce v rokoch 2008 – 2010 znázorňuje nasledovný graf:

Štruktúru celkových príjmov obce Gáň v roku 2008, 2009 a 2010 tvorili:

Príjmy rozpočtu obce	2008		2009		2010	
	skutočnosť	podiel z CP	skutočnosť	podiel z CP	skutočnosť	podiel z CP
	v EUR	%	v EUR	%	v EUR	%
Bežné príjmy spolu	311 525	81%	477 900	82%	461 736	86%
Kapitálové príjmy spolu	53 608	14%	35 021	6%	35 313	7%
Finančné operácie príjmové	18 257	5%	66 390	11%	37 102	7%
PRÍJMY SPOLU	383 390	100%	579 311	100%	534 151	100%

Bežné príjmy obce sú dominantnou položkou celkových príjmov v celom hodnotenom období (2008, 2009, 2010), pričom ich podiel na celkových príjmoch dosahuje každoročne viac ako 80 %.

Napriek tomu, že celkové príjmy obcí SR v roku 2009 boli poznačené svetovou finančnou a hospodárskou krízou a negatívny dopad bol zaznamenaný v znížení príjmov prerozdeľovaných mestám a obciam z úrovne štátu, obec Gáň zaznamenala výrazný nárast svojich príjmov. Dôvodom uvedeného rastu príjmov je skutočnosť, že v roku 2009 na územie obce vstúpil investor a vybudovaním nových skladových priestorov na území obce obec získala nový významný daňový subjekt z hľadiska miestnych daní a poplatkov.

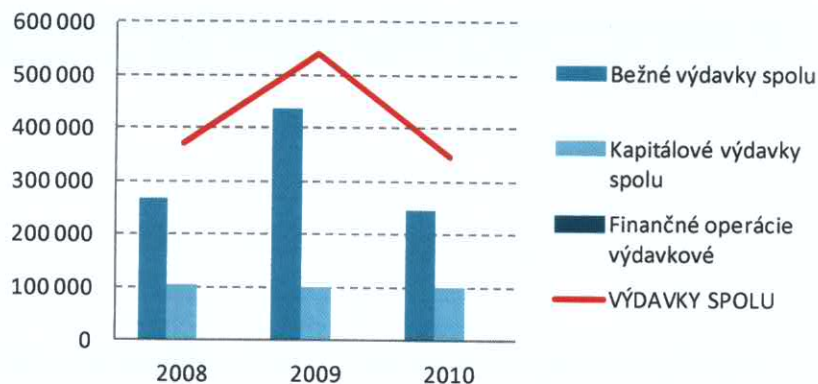
Celkové výdavky obce Gáň v rokoch 2008 až 2010 taktiež kolísali. K 31.12.2008 objem celkových výdavkov obce dosiahol 370 345 EUR. Ku koncu roka 2009 celkové výdavky tvorili 539 181 EUR, čo predstavuje v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2008 nárast absolútne o 168 836 EUR, čo je medziročný 2008-2009 nárast výdavkov o 45,6 %. V porovnaní s percentuálnym nárastom celkových príjmov to znamená, že celkové výdavky rástli pomalšie ako celkové príjmy obce. Podiel na celkových výdavkoch obce v roku 2009 sa podpísal najmä rast bežných výdavkov (najmä položky oprava a údržba).

V roku 2010 celkové výdavky obce v porovnaní rokom 2009 klesli na 345 555 EUR, čo je úroveň nižšia ako v roku 2008. Pokles výdavkov v roku 2010 súvisel najmä s poklesom bežných výdavkov obce (opravy a údržba).

Celkové výdavky pri prepočte na 1 obyvateľa obce (celkový počet obyvateľov k 31.12.2009 707 – podľa údajov Štatistického úradu SR) predstavovali na konci roka 2009 sumu 762,6 EUR a v roku 2010 488,8 EUR.

Vývoj celkových výdavkov obce Gáň v rokoch 2008, 2009 a 2010 vizuálne nasledovný graf:

**Výdavky rozpočtu obce Gáň
(EUR)**

Štruktúru a podielové zastúpenie jednotlivých výdavkových položiek obce ušľach nasledovná tabuľka:

Výdavky rozpočtu obce	2008		2009		2010	
	skutočnosť	podiel z CP	skutočnosť	podiel z CP	skutočnosť	podiel z CP
	v EUR	%	v EUR	%	v EUR	%
Bežné výdavky spolu	267 277	72%	434 913	81%	246 486	71%
Kapitálové výdavky spolu	103 067	28%	101 959	19%	99 069	29%
Finančné operácie výdavkové	0	0%	2 309	0%	0	0%
VÝDAVKY SPOLU	370 345	100%	539 181	100%	345 555	100%

Ako vyplýva z vyššie uvedenej tabuľky, bežné príjmy obce v sledovanom období rokov 2008, 2009 a 2010 tvorili viac ako 70 % celkových príjmov a oca tretina celkových výdavkov predstavovali kapitálové výdavky.

Rozpočet obce Gáň v roku 2008, 2009 a 2010 v eurovom vyjadrení, jeho plnenie a čerpanie uvádza nasledovná tabuľka:

Rozpočet obce Gáň	Rok 2008			Rok 2009			Rok 2010		
	upravený rozpočet	skutočnosť	plnenie	upravený rozpočet	skutočnosť	plnenie	upravený rozpočet	skutočnosť	plnenie
	v EUR	v EUR	%	v EUR	v EUR	%	v EUR	v EUR	%
Bežný rozpočet									
Bežné príjmy spolu	272 489	311 625	114,33%	487 853	477 900	97,96%	475 900	461 736	97,12%
Daňové príjmy	258 016	293 799	113,87%	461 610	449 640	97,41%	457 940	440 254	96,14%
Daň z príjmov FO	112 793	135 697	120,31%	128 813	128 499	99,76%	137 000	121 583	88,75%
Daň z majetku	136 095	148 742	109,29%	315 043	305 294	96,91%	311 200	328 638	105,60%
Dane za špecifické služby	9 128	9 361	102,55%	17 754	15 847	89,26%	9 740	10 123	103,93%
Iné dane	0	0		0	0		0	0	
Nedaňové príjmy bežné	13 211	16 132	122,11%	13 521	13 771	101,85%	15 400	9 801	63,64%
Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku	1 328	1 328	100,00%	1 496	1 476	98,66%	1 430	1 478	103,43%
Administratívne a iné poplatky a platby	11 717	14 672	125,21%	11 948	12 218	102,26%	13 900	8 344	59,99%
Úroky z úverov, pôžičiek a vkladov	166	133	80,00%	77	77	100,00%	70	78	111,43%
Iné nedaňové príjmy	0	0		0	0		0	0	
Granty a transfery bežné	1 261	1 593	126,32%	12 722	14 489	113,89%	2 560	17 781	694,22%
Bežné výdavky spolu	272 489	267 277	98,09%	485 544	434 913	89,57%	475 900	246 486	51,70%
v tom: výdavky na splácanie úrokov	0	0		0	0		0	0	
Výsledok bežného rozpočtu	0	44 247	x	2 309	42 987	x	0	215 250	x
Kapitálový rozpočet									
Kapitálové príjmy spolu	40 895	53 608	131,09%	40 860	35 021	85,71%	17 530	35 213	200,76%
v tom: príjmy z predaja majetku	40 895	53 608	131,09%	40 860	35 021	85,71%	17 530	35 213	200,76%
kapitálové granty a transfery	0	0		0	0		0	0	
Kapitálové výdavky spolu	138 518	103 067	74,41%	107 250	101 959	95,07%	52 530	95 059	180,94%
Výsledok kapitálového rozpočtu	-97 623	-49 459	x	-66 390	-66 938	x	-35 000	-60 796	x
Finančné operácie									
Finančné operácie príjmové	97 623	18 257	18,70%	66 390	66 390	100,00%	35 000	37 102	106,01%
v tom: prijaté úvery	0	0		0	0		0	0	
zo splác. istín úverov, pôž. a fin. výp.	0	0		0	0		0	0	
z predaja majet. účasti	0	0		0	0		0	0	
zostatok prostr. z predch. rokov	0	0		0	0		0	0	
prevody prostr. z peňaž. fondov	97 623	18 257	18,70%	66 390	66 390	100,00%	35 000	37 102	106,01%
Finančné operácie výdavkové	0	0		2 309	2 309	100,00%	0	0	
v tom: poskytn. úvery, pôž. a návratn. fin. výp.	0	0		2 309	2 309	100,00%	0	0	
účasť na majetku	0	0		0	0		0	0	
splátky istín	0	0		0	0		0	0	
Výsledok finančných operácií	97 623	18 257	x	64 081	64 081	100,00%	35 000	37 102	106,01%
PRÍJMY SPOLU	411 007	383 390	93,28%	595 103	579 311	97,35%	528 430	534 181	101,09%
VÝDAVKY SPOLU	411 007	370 345	90,11%	595 103	539 181	90,60%	528 430	346 585	65,59%
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA	0	13 045	x	0	40 130	x	0	188 596	x
Príjmy celkom bez úverov a KOM	411 007	383 390	x	595 103	579 311	x	528 430	534 181	x

Zdroj: Záverečný účet obce Gáň za rok 2008, 2009, 2010 a výkazy o plnení rozpočtu obce k 31.12.2008, 31.12.2009 a 31.12.2010

Plnenie rozpočtu v oblasti príjmov obce v rokoch 2008, 2009 a 2010 bolo priaznivé: najmä v roku 2010, keď celkové príjmy dosiahli plnenie nad 100 %. V roku 2008 plnenie v oblasti celkových príjmov dosiahlo úroveň 93 %. Nižšiu úroveň plnenia celkových príjmov v porovnaní s rozpočtom v roku 2008 ovplyvnili finančné operácie príjmové, a to neuskutočnením prevodov prostriedkov z peňažných fondov obce v rozpočtovanej výške. V roku 2009 plnenie rozpočtu obce v oblasti príjmov dosiahlo úroveň 97 %, pričom na nižšom plnení celkových príjmov sa podieľalo nižšie plnenie ako bežných, tak aj kapitálových príjmov.

Bežné príjmy, ktoré tvorili dominantnú položku celkových príjmov obce, v období 2008-2010 zaznamenali kolísavý vývoj. V roku 2008 bežné príjmy obce Gáň dosiahli úroveň 311 525 EUR. Medziročne 2008-2009 objem bežných príjmov vzrástol absolútne o 166 375 EUR na 477 900 EUR, čo predstavuje nárast objemu prostriedkov o 53 %. Dôvodom rastu bežných príjmov v roku 2009 bol rast daňových príjmov. Ku koncu roka 2010 bežné príjmy obce tvorili 461 736 EUR, čo bolo v porovnaní s rokom 2009 absolútne o 16 164 EUR menej. Pokles bežných

príjmov v roku 2010 bol spôsobený najmä nižšími príjmami prerozdeľovanými zo ŠR z výnosu dane z príjmov FO v dôsledku dopadov svetovej hospodárskej a finančnej krízy prejavujúcich sa najmä výrazným rastom nezamestnanosti, poklesom zamestnanosti a zhoršenou situáciou v oblasti verejných financií.

Daňové príjmy, ktoré v celom hodnotenom období (2008-2010) tvorili podstatnú časť bežných príjmov, k 31.12.2008 dosiahli výšku 293 799 EUR (ich plnenie bolo priaznivé – na 113,9 %). Ku koncu roka 2009 suma daňových príjmov tvorila 449 640 EUR, medziročný 2008-2009 nárast tak dosiahol 53 %. Na raste daňových príjmov v roku 2009 sa podieľal najmä rast príjmov z dane majetku. K 31.12.2010 daňové príjmy v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2009 klesli absolútne o cca 9 tis. EUR. Pokles celkových daňových príjmov v roku 2010 spôsobil najmä pokles príjmov z dane z príjmov FO a príjmov za špecifické služby.

Príjmy dane z príjmov FO prerozdeľované zo ŠR obec v roku 2008 obdržala v objeme 135 697 EUR. V roku 2009, v dôsledku poklesu príjmov z dane z príjmov FO na úrovni štátu, klesol aj príjem z týchto daní pre obce a obec Gáň tak obdržala výnos z dane z príjmov FO o 7,2 tis. EUR nižší ako tomu bolo v roku 2008. V roku 2010 pokračoval trend poklesu príjmu z dane z príjmov FO a príjem obce z tejto dane dosiahol 101 583 EUR, čo je v porovnaní s rokom 2009 absolútne o takmer 27 tis. EUR menej. Pokiaľ v roku 2008, resp. 2009 plnenie príjmov obce z dane z príjmov FO dosahovalo priaznivé plnenie na 120 %, resp. 99,8 %, v roku 2010 plnenie dosiahlo nízku úroveň 74 %.

Príjmy z dane z nehnuteľností dosiahli v celom hodnotenom období 2008-2010 priaznivé plnenie. Ku koncu roka 2008 skutočne dosiahnuté príjmy z dane nehnuteľností tvorili 148 742 EUR, ku koncu roka 2009 305 294 EUR, čo je dvojnásobok hodnoty z predchádzajúceho roka a k 31.12.2009 328 638 EUR. Dôvodom viac ako dvojnásobného rastu príjmov obce z dane z nehnuteľností bol príchod nového podnikateľského subjektu na územie obce, keď spoločnosť ProLogis Slovak Republic XII (P) s.r.o. odkúpila pozemky od štátu a vybudovala na nich nové skladové priestory.

Priaznivé plnenie v rokoch 2008 a 2010 dosahovali aj **príjmy z daní za špecifické služby** tvorené najmä príjmami z poplatkov za komunálny odpad. V roku 2009 plnenie týchto príjmov dosiahlo úroveň 89 %. Príjmy z daní za špecifické služby v roku 2008 tvorili 9 361 EUR, v roku 2009 v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2008 to bolo absolútne o 6 486 EUR viac, čo súviselo aj so zahájením podnikateľskej činnosti na území obce nového subjektu. Ku koncu roka 2010 tieto príjmy dosiahli objem 10 133 EUR, čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom absolútne o 5 714 EUR menej ako v roku 2009. Pokles príjmov z daní za špecifické služby súvisel najmä so skutočnosťou, že nový investor, ktorý vykonáva svoju podnikateľskú činnosť na území obce, v roku 2010 v oblasti odpadového hospodárstva využil možnosť množstvového zberu komunálneho odpadu.

Miestne dane

Miestne dane môže ukladať obec, obec zároveň ukladá miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, a to v zmysle **zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady**.

Obec ako správca dane sa ďalej riadi **zákonom č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok)** a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Obec Gáň ako správca miestnych daní poplatkov stanovuje výšku dane z nehnuteľnosti, poplatku za komunálny odpad a ostatných miestnych daní. Podmienky ukladania a vyberania miestnych daní a miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v obci Gáň (ďalej len „obec“), ako aj oslobodenie od miestnych daní a miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, upravuje obec pravidelne vydaním a schválením všeobecne záväzného nariadenia.

Obec ako správca dane vyrubí daň a poplatok za komunálny odpad platobným výmerom. Platobné výmery doručuje obec daňovým subjektom prostredníctvom obecnej doručovateľky.

V zmysle vyjadrenia pracovníkov obecného úradu, v roku 2009 doručovala platobné výmery na úhradu dane z nehnuteľnosti a za komunálny odpad stanovené doručovateľka osobne daňovému subjektu. Daňový subjekt prevzatie platobného výmeru potvrdil svojím podpisom na súhrnný menný zoznam daňových subjektov (bez uvedenia dátumu prevzatia platobného výmeru).

Spoločnosť AB Ratings and Services, s.r.o. upozorňuje, že platobné výmery patria medzi písomnosti, ktorých doručovanie do vlastných rúk je vyžadované zákonom o správe daní. **Deň doručenia musí byť jednoznačne vyznačený, nakoľko deň doručenia je rozhodujúci pre začiatok plynutia lehoty, ktorej nesplnenie by pre adresáta mohlo byť spojené s právnou újmou, resp. od dátumu doručenia sa odvíjajú lehoty pre vymáhanie neuhradenej pohľadávky.** Od dátumu doručenia platobného výmeru sa odvíjajú lehoty, ktoré určujú jeho právoplatnosť a vykonateľnosť (ide o skutočnosti, ktoré musia byť určené pevným dátumom. Tieto úkony sa odvíjajú od dátumu doručenia platobného výmeru).

V súčasnosti obec Gáň doručuje platobné výmery v „doručenkových obáľkach“, na ktorých daňový subjekt uvádza dátum prevzatia platobného výmeru a svojím podpisom potvrdí jeho doručenie do vlastných rúk.

Spoločnosť AB Ratings and Services odporúča, aby neuhradené pohľadávky, pri ktorých obec nevie preukázať doručenie platobných výmerov, na základe ktorých pohľadávky vznikli, aby spracovala tzv. výkaz nedoplatkov alebo platobné výmery doručila opätovne preukazným spôsobom.

Po doručení platobného výmeru, zamestnanci obecného úradu vyznačia na platobnom výmere jeho právoplatnosť a vykonateľnosť.

Spoločnosti AB Ratings and Services, s.r.o. bolo predložených k nahliadnutiu niekoľko platobných výmerov s vyznačeným dňom právoplatnosti a dňom vykonateľnosti platobného výmeru.

Spoločnosť AB Ratings and Services odporúča, aby obec prekonzultovala s externým právnikom správnosť vyznačeného dátumu právoplatnosti a dátumu vykonateľnosti, nakoľko zastáva názor, že uvedené dátumy obec nevyznačuje správne, a to z nasledovných dôvodov:

Obec vyznačuje dátum právoplatnosti platobného výmeru ako deň, ktorým je 15 dní po doručení platobného výmeru daňovému subjektu. Uvedený postup je správny len v prípade, keď obec vie preukázať doručenie platobného výmeru a voči platobnému výmeru neboli podané námietky (viď text vyššie).

Spoločnosť ďalej obci odporúča, aby preverila správnosť ustanovení VZN obce č. 69/2011 a ich súlad so zákonom č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť dňom 1.1.2012, pristúpila k jeho aktualizácii v súlade s platným zákonom (v niektorých článkoch VZN sa vyskytujú odvolávky na neplatný zákon 511/1992) a zaktualizovala tiež **rozhodnutia – platobné výmery** v súlade s týmto zákonom, pričom Ministerstvo financií SR zverejnilo na svojej web stránke nové vzory tlačív - platobných výmerov k miestnym daniam a poplatkom (od 23.11.2011). Pri tvorbe VZN je nutné rešpektovať a odvolávať sa aj na zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach.

Platné **VZN obce Gáň č. 69/2011** o podmienkach určovania a vyberania miestnych daní a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady stanovuje spôsob vyrubenia dane (poplatku) a jeho splatnosť nasledovne, napr.:

- daň z pozemkov a daň zo stavieb vyrubí správca dane každoročne do 15. mája bežného zdaňovacieho obdobia, pričom daň z nehnuteľností vyrubená platobným výmerom je splatná:
ak ročná daň vyrubená fyzickej osobe nepresahuje 16,59 € a právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom nepresahuje 331,93 €, je splatná naraz do 31. mája,
v ostatných prípadoch je daň splatná v štyroch rovnakých splátkach, a to najneskôr do 31. mája, 30. júna, 30. septembra a 30. novembra bežného roka, za ktorý sa daň vyrubuje,
daň je možné zaplatiť naraz aj vtedy, ak je daň vyššia ako čiastky uvedené v písm. a) tohto odseku.
- daň za užívanie verejného priestranstva sa vyrubuje platobným výmerom a splatná je do 15. dní odo dňa doručenia platobného výmeru
- poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady správca vyrubuje na bežný rok platobným výmerom, najneskôr do konca januára bežného roka.

Poplatník je povinný zaplatiť ročný poplatok v dvoch rovnakých splátkach v lehote do konca februára a do konca júna bežného roka.

*Spoločnosť odporúča obci preveriť stanovené splatnosti dane a poplatkov. V zmysle zákona č. 582/2004 Z.z. vyrubená daň je splatná **do 15 dňa odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, t.j. nie odo dňa doručenia**. Platobný výmer (napr. k dani z nehnuteľnosti) nadobudne právoplatnosť po 15 dňoch odo dňa doručenia, ak daňovník neuplatní v zákonom odôvodnených prípadoch možnosť odvolania sa. Všeobecne záväzným nariadením obec tak kráti lehotu na zaplatenie platobného výmeru a splatnosti dane a upravuje iným spôsobom zákonom stanovené lehoty.*

Obec vyznačuje vykonateľnosť rozhodnutia ako dátum, ktorý nasleduje po 30 dňoch odo dňa doručenia (15 dní po právoplatnosti). Uvedený prepočet právoplatnosti je taktiež v rozpore s VZN obce, nakoľko obec umožňuje zaplatenie dane v splátkach. Pokiaľ si daňový subjekt plní svoje povinnosti v splátkach včas, platobný výmer nie je vykonateľný. Pohľadávka v lehote splatnosti nemôže existovať na základe platobného výmeru označeného ako vykonateľný, nakoľko vykonateľnosť platobného výmeru sa viaže k dátumu nezaplatenia pohľadávky, t.j. pohľadávka musí byť po lehote splatnosti.

Plnenie **nedaňových príjmov bežných** v rokoch 2008 a 2009 bolo prekračované. Prekračovanie plnenia príjmov v oblasti nedaňových príjmov bežných súvisí s inkasom prostriedkov, príjem ktorých obec nerozpočtovala, prípadne obec podhodnotilo niektoré príjmové položky rozpočtu tejto oblasti (resp. ich rozpočtovanie je náročné, nakoľko súvisia s procesnými úkonmi obce realizovanými na základe žiadostí občanov a iných subjektov). V absolútnom vyjadrení nedaňové príjmy bežné od roku 2008 do roku 2010 klesali, keď v roku 2008 tvorili 16 132 EUR, k 31.12.2009 v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka nedaňové príjmy klesli absolútne o 2 361 EUR na 13 771 EUR. Medziročne 2009-2010 nedaňové príjmy obce klesli absolútne o 4 170 EUR a tvorili 9 601 EUR. Pokles nedaňových príjmov obce v roku 2009 aj 2010 zapríčinil najmä pokles príjmov z administratívnych poplatkov a platieb. **Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku** v sledovanom období rokov 2008-2010 boli takmer identické. Obec ich získava prenájmom obecného majetku – pozemkov, priestorov a budov. V roku 2008 tento príjem predstavoval 1 328 EUR. Ku koncu roka 2009 príjmy z podnikania a vlastníctva majetku dosiahli výšku 1 476 EUR a v roku 2010 1 479 EUR.

Granty a transfery bežné, ktoré predstavujú najmä decentralizačné dotácie zo ŠR na prenesené kompetencie (aktivačná činnosť, spoločný stavebný úrad, životné prostredie, evidencia obyvateľov,...), v roku 2008 tvorili sumu 1 593 EUR, v roku 2009 dosiahli objem 14 489 EUR a ku koncu roka 2010 granty a transfery bežné dosahovali úroveň 11 781 EUR. V roku 2009 a 2010 uvedené príjmy obce zaznamenali nárast najmä z dôvodu, že ich súčasťou sa stali aj mimoriadne dotácie, a to najmä:

- v roku 2009 ako finančné prostriedky určené na organizáciu volieb prezidenta, do VÚC a do európskeho parlamentu a účelová dotácia v sume 10 647 EUR poskytnutá na základe uznesenia vlády účelovo určená na financovanie bežných výdavkov z titulu výpadku dane z príjmov fyzických osôb,
- v roku 2010 ako finančné prostriedky určené na organizáciu volieb do NR SR a do orgánov samosprávy obcí a účelová dotácia v sume 7 720 EUR poskytnutá na základe uznesenia vlády účelovo určená na financovanie bežných výdavkov z titulu výpadku dane z príjmov fyzických osôb.

Bežné výdavky k 31.12.2008 dosiahli výšku 267 277 EUR (čerpanie dosiahlo úroveň 98,1 %), následne v roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 bežné výdavky obce vzrástli absolútne o 167 636 EUR (čerpanie na 89,6 %). Medziročne 2008-2009 tak bežné výdavky vzrástli o 62,7 %. K 31.12.2010 ich výška dosiahla 246 486 EUR (čerpanie nízke na 51,8 %). Medziročne 2009-2010 bežné výdavky tak klesli o 43,3 %.

👆 *Vývoj bežných výdavkov v rokoch 2008 až 2010 je výrazne skokový. Skúmaním kolísavého vývoja bežných výdavkov obce v rokoch 2008, 2009 a 2010 spoločnosť AB Ratings and Services, s.r.o. dospela k názoru, že časť výdavkov použitých na financovanie investícií obce, obec vykázala vo svojom účtovníctve ako výdavky bežné, pričom uvedené výdavky svojim charakterom patria k výdavkom kapitálovým.*

Spoločnosť preto odporúča, aby obec pristupovala dôsledne k členeniu všetkých svojich výdavkov a v rámci rozpočtu ich triedila podľa základnej charakteristiky, pričom platí, že:

- *Bežné výdavky - sú najmä rozpočtové výdavky na mzdy a platy, služby, materiál určený na spotrebu, opravy a údržbu, atď..*
- *Kapitálové výdavky - sú najmä rozpočtové výdavky na obstaranie a zhodnotenie hmotného a nehmotného majetku.*

*Zároveň spoločnosť poukazuje na skutočnosť, že schodok kapitálového rozpočtu obec môže kryť ako z bežných príjmov, tak aj z prostriedkov predchádzajúcich období alebo tiež návratnými zdrojmi financovania. **Spôsob krytia kapitálového schodku neovplyvňuje charakter týchto výdavkov, t.j. ak je kapitálový výdavok krytý prebytkom bežného rozpočtu, je tento výdavok aj naďalej kapitálový.***

Kapitálové príjmy v celom hodnotenom období rokov 2008 až 2010 obec dosiahla výlučne z predaja obecných pozemkov. V roku 2008 obec odpredala obecné pozemky v hodnote 53 608 EUR (131 %-né plnenie rozpočtovaného príjmu), v roku 2009 35 021 EUR (85,7 %-né plnenie rozpočtovaného príjmu z dôvodu predĺženia lehoty splatnosti jednej kúpnej ceny) a v roku 2010 35 313 EUR (201,4 %-né plnenie rozpočtovej položky).

Kapitálové výdavky obce v rokoch 2008 až 2010, ktoré obec aj evidovala ako kapitálové, predstavujú prostriedky obce vynaložené na financovanie rozvojových aktivít obce. **V roku 2008** celkové výdavky vynaložené na rozvojové projekty obce dosiahli sumu **103 067 EUR**, z nich prevažnú časť obec použila kúpu pozemkov (60 000 EUR) a vybudovanie detské ihrisko (20 000 EUR) a rozšírenie verejného osvetlenia. **V roku 2009** obec svoje finančné prostriedky, určené na investičné aktivity, ktorých celkový objem dosiahol **101 959 EUR**, využila najmä na financovanie rekonštrukcie, modernizácie a prístavby kultúrneho domu (cca 83 tis. EUR). **V roku 2010** obec Gáň z celkových investičných prostriedkov **99 069 EUR** vynaložila viac ako 86 000 EUR na kúpu budovy pohostinstva (so zámerom jeho prebudovania na obecné priestory určené na kultúrno spoločenské podujatia a aktivity).

Finančné operácie príjmové v hodnotenom období 2008-2010 boli tvorené len prevodmi prostriedkov z peňažných fondov a použité boli najmä na finančné krytie investičných aktivít obce. *Obec v roku 2008, 2009 a 2010 neprijala žiadne bankové ani iné úvery.*

V roku 2008 a 2010 obec Gáň neuskutočnila žiadne **finančné operácie výdavkové**. V roku 2009 sa súčasťou finančných operácií výdavkových obce Gáň stala pôžička poskytnutá združeniu MAS Dudváh v sume 2 309 EUR.

V hodnotenom období rokov 2008 až 2010 **celkové hospodárenie obce Gáň bolo prebytkové**:

Rozpočet obce Gáň	Rok 2008			Rok 2009			Rok 2010		
	upravený rozpočet	skutočnosť	plnenie	upravený rozpočet	skutočnosť	plnenie	upravený rozpočet	skutočnosť	plnenie
	v EUR	v EUR	%	v EUR	v EUR	%	v EUR	v EUR	%
PRÍJMY SPOLU	411 007	383 390	93,28%	595 103	579 311	97,35%	528 430	534 151	101,08%
VÝDAVKY SPOLU	411 007	370 345	90,11%	595 103	539 181	90,60%	528 430	345 555	65,39%
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA	0	13 045	x	0	40 130	x	0	188 596	x

Obec Gáň dosiahla **k 31.12.2008 výsledok hospodárenia vo výške 13 045 EUR**. Výsledkom hospodárenia bežného a kapitálového rozpočtu ku koncu roka 2008 bol schodok vo výške 5 211 EUR.

Záverečný účet za rok 2008 obecné zastupiteľstvo schválilo bez výhrad.

K 31.12.2009 tvoril celkový výsledok hospodárenia obce prebytok 40 130 EUR, pričom výsledkom hospodárenia v rámci bežného a kapitálového rozpočtu bol dosiahnutý schodok 23 951 EUR.

Záverečný účet za rok 2009 obecné zastupiteľstvo schválilo bez výhrad.

K 31.12.2010 tvoril celkový výsledok hospodárenia obce prebytok 188 596 EUR, pričom v rámci hospodárenia bežného a kapitálového rozpočtu obec dosiahla prebytok 151 494 EUR.

Spoločnosť AB Ratings and Services, s.r.o. odporúča pri spracovaní návrhu záverečného účtu obce:

- ☞ v záverečnom účte doplniť prehľadné tabuľky obsahujúce údaje o schválenom rozpočte, upravenom rozpočte a plnení rozpočtu ako v absolútnom, tak aj v podielovom vyjadrení (podľa jednotlivých príjmových a výdavkových položiek a ich čerpanie a plnenie aj v percentuálnom vyjadrení),
- ☞ v záverečnom účte jednoznačne vyčíslieť a uviesť celkový výsledok rozpočtového hospodárenia obce za príslušný rozpočtový rok ako rozdiel medzi celkovými príjmami a celkovými výdavkami,
- ☞ v záverečnom účte vyčíslieť a uviesť výsledok rozpočtového hospodárenia obce za príslušný rozpočtový rok ako rozdiel medzi bežným rozpočtom a kapitálových rozpočtom. ***V prípade, ak je takto zisteným výsledkom hospodárenia prebytok rozpočtu obce, ten je zdrojom tvorby rezervného fondu, prípadne ďalších peňažných fondov,***
- ☞ v záverečnom účte zaznamenávať správne údaje z finančného výkazu o plnení rozpočtu obce (udávať údaje o schválenom, aj upravenom rozpočte a dosiahnutej skutočnosti) a správne vyčíslovať percentuálne plnenie rozpočtu.

b) Majetok, vlastné a cudzie zdroje obce

❖ Správy audítora

Správa nezávislého audítora za rok 2008

Podľa názoru audítora, účtovná závierka poskytuje pravdivý a objektívny pohľad na finančnú situáciu obce Gáň k 31. decembru 2008, a na výsledky jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade so slovenským zákonom o účtovníctve.

Správa nezávislého audítora za rok 2009

Podľa názoru audítora, účtovná závierka poskytuje pravdivý a objektívny pohľad na finančnú situáciu obce Gáň k 31. decembru 2009, a na výsledky jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade so slovenským zákonom o účtovníctve.

Správa nezávislého audítora za rok 2010

Podľa názoru audítora, účtovná závierka poskytuje vo všetkých významných súvislostiach pravdivý a verný obraz finančnej situácie obce Gáň k 31. decembru 2010, a výsledky jej hospodárenia a finančné toky za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade so zákonom o účtovníctve.

❖ **Aktíva**

Hodnota majetku obce Gáň v rokoch 2008 až 2010 zaznamenala rastúci trend. Ku koncu roka 2008 obec hospodárila s majetkom, ktorého hodnota dosahovala 490 379 EUR. K 31.12.2009 hodnota majetku vzrástla absolútne o 196 365 EUR na 686 744 EUR z dôvodu nárastu neobežného majetku. K 31.12.2010 hodnota celkového majetku obce bola vo výške 1 136 760 EUR, čo v porovnaní s rokom 2009 predstavuje nárast absolútne o 450 016 EUR (nárast medziročne 2009-2010 o 65,5 %), pričom nárast ovplyvnil najmä rast neobežného majetku.

Podstatnou časťou celkového majetku obce v celom hodnotenom období bol neobežný majetok s 82 % a viac percentným podielom na celkovom majetku obce.

Jeho štruktúra v roku 2008, 2009 a v roku 2010 bola nasledovná:

Štruktúra neobežného majetku	2008		2009		2010	
	EUR	% podiel z NM	EUR	% podiel z NM	EUR	% podiel z NM
Dlhodobý nehmotný majetok	1 377	0,3%	1 035	0,2%	687	0,1%
Dlhodobý hmotný majetok	284 100	70,0%	503 997	80,3%	806 377	86,7%
Dlhodobý finančný majetok	120 361	29,7%	122 670	19,5%	122 670	13,2%
Neobežný majetok spolu	405 838	100,0%	627 702	100,0%	929 734	100,0%

Dlhodobý nehmotný majetok v roku 2008, 2009 a 2010 pozostával z ostatného dlhodobého majetku. Jeho podiel na celkovom obežnom majetku bol minimálny, menej ako 1 %-ný.

Hodnota **dlhodobého hmotného majetku** v rokoch 2008, 2009 a 2010 zaznamenala rastúci vývoj ako v absolútnom tak aj podielovom vyjadrení k celkovému neobežnému majetku. K 31.12.2008 hodnota dlhodobého hmotného majetku dosahovala výšku 284 100 EUR. Ku koncu roka 2009 hodnota dlhodobého hmotného majetku v porovnaní so stavom ku koncu roka 2008 vzrástla absolútne o 219 897 EUR a tvorila 503 997 EUR. Rast hodnoty dlhodobého hmotného majetku v roku 2009 ovplyvnil najmä nárast na položke stavby (medziročný rast absolútne o 158 203 EUR) a poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (medziročný rast absolútne o 131 699 EUR). Medziročne 2009-2010 dlhodobý hmotný majetok vzrástol absolútne o 302 380 EUR, čo predstavuje nárast o 60 %. Pod rast objemu dlhodobého hmotného majetku v roku 2010 sa podpísal najmä rast na položke pozemky a stavby. Významným objemom v rámci týchto položiek prispela najmä kúpa pozemkov do majetku obce. Ako už bolo spomenuté, uvedené nárasty hodnôt majetku nezodpovedajú hodnote vynaložených kapitálových výdavkov.

Podľa názoru spoločnosti *AB Ratings and Services* došlo k porušeniu previazanosti údajov evidovaných v účtovných výkazoch najmä v roku 2008 a 2009. Výkaz súvaha obsahuje údaje o zhodnotení majetku. Tieto výdavky na zhodnotenie majetku však boli v jednotlivých rokoch v rozpočte evidované ako výdavky na opravu a údržbu, t.j.

z hľadiska rozpočtu nedošlo k technickému zhodnoteniu stavieb. Nárasty hodnôt majetku evidované v súvahe na majetkových účtoch tak nezodpovedajú výške kapitálových výdavkov v danom roku evidovaných v rozpočte. Týmto spôsobom došlo aj k nesprávnemu vykazovaniu výsledku hospodárenia obce, nakoľko výdavky na opravy a údržbu mali byť evidované na nákladovej položke náklady na opravu a údržbu a nevchádzať do nákladov vo forme odpisov.

Uvedeným postupom došlo k porušeniu zákona o účtovníctve, rozpočtových pravidiel a nedodržaniu ekonomickej klasifikácie. Štruktúra rozpočtu vykazovaná najmä v rokoch 2008 a 2009 tak nezodpovedá skutočnosti.

Podľa vyjadrenia zástupcov obce, obec je vlastníkom ďalších pozemkov nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce, avšak tieto nie sú evidované v účtovníctve v rámci majetku obce, resp. evidované sú, avšak bez ocenenia - v inventúrnom súpise sú pozemky zahrnuté bez ceny, na uvedenú skutočnosť upozornil aj audítor pri overovaní účtovnej závierky obce k 31.12.2010).

Spoločnosť AB Ratings and Services, s.r.o. odporúča obci k neoceneným pozemkom dať vypracovať znalecký posudok a následne hodnotu pozemkov určenú znaleckým posudkom viesť do majetku obce, resp. zinventarizovať neocenené pozemky, rozdeliť ich podľa charakteru a priradiť im cenu, ktorá je v katastri obce všeobecná. Takto stanovenou cenou, schválenou obecným zastupiteľstvom možno oceniť pozemky vo vlastníctve obce a viesť ich v účtovníctve obce.

Dlhodobý finančný majetok obce v roku 2008 predstavoval 120 361 EUR a tvorený bol hodnotou vlastníckeho podielu obce v Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s.. V roku 2009 a 2010 hodnota dlhodobého finančného majetku obce bola identická, a to v sume 122 670 EUR. Spoločnosť AB Ratings and Services, s.r.o. odporúča pri zmene hodnoty akcií vodárenskej spoločnosti (v zmysle výpisu Centrálného depozitára cenných papierov SR) aktualizovať túto hodnotu aj v majetku obce. V porovnaní s rokom 2008 vzrástla hodnota dlhodobého finančného majetku v roku 2009 absolútne o 2 309 EUR. Ide o pôžičku, ktorú obec Gáň poskytla v roku 2009 združeniu MAS Dudváh. Poskytnutie pôžičky schválilo obecné zastupiteľstvo svojím uznesením č. 145/02/2009.

Podkladné parametre zmluvy o pôžičke sú nasledovné:

- o zmluva o pôžičke (uzatvorená podľa Občianskeho zákonníka)
- o zmluva je uzatvorená medzi: obec Gáň a MAS Dudváh,
- o veriteľ sa zaväzuje poskytnúť bezúročne prostriedky v sume 2 309 EUR
- o účel pôžičky: „Chod MAS“ v rámci realizácie projektu s názvom Integrovaná stratégia rozvoja územia MAS
- o splatenie pôžičky: dlžník sa zaväzuje pôžičku max. do konca trvania zmluvy
- o poskytnutí nenávratného finančného príspevku podľa zmluvy uzatvorenej medzi MAS Dudváh a PPA.

AB Ratings and Services, s.r.o. obci odporúča, aby v prípade, ak obec pristupuje k poskytnutiu pôžičky, poskytnutie pôžičky preveril aj hlavný kontrolór obce.

Obežný majetok obce Gáň zaznamenal v rokoch 2008 až 2010 kolísavý vývoj. K 31.12.2008 obežný majetok obce dosahoval objem 83 811 EUR. Medziročne 2008-2009 klesla hodnota obežného majetku absolútne o 25 616 EUR na 58 196 EUR a v roku 2010 v porovnaní s rokom 2009 hodnota obežného majetku vzrástla absolútne o 148 110 EUR a tvorila 206 305 EUR. Na pokles (v roku 2009), resp. rast (v roku 2010) celkového obežného majetku mal vplyv najmä pokles, resp. rast prostriedkov evidovaných na položke finančné účty.

Štruktúru obežného majetku ku koncu rokov 2008, 2009 a 2010 udáva tabuľka:

Štruktúra obežného majetku	2008		2009		2010	
	v EUR	% podiel na OM	v EUR	% podiel na OM	v EUR	% podiel na OM
Zásoby	930	1,1%	283	0,5%	782	0,4%
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	0		0	0,0%	0	0,0%
Pohľadávky	691	0,8%	1 796	3,1%	2 268	1,1%
Finančný majetok	82 190	98,1%	56 116	96,4%	203 255	98,5%
Poskytnuté návratné finančné výp.	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Obežný majetok spolu	83 811	100,0%	58 195	100,0%	206 305	100,0%

Dominantnou položkou obežného majetku obce v hodnotenom období rokov 2008-2010 bol **finančný majetok** s 96 % a viac podielom na celkovom obežnom majetku.

Pohľadávky obce v rokoch 2008, 2009 a 2010 boli zastúpené výlučne pohľadávkami krátkodobými (tie boli tvorené najmä pohľadávkami daňovými). Ku koncu roka 2008 obec Gáň evidovala pohľadávky v sume 691 EUR. Medziročne 2008-2009 pohľadávky obce vzrástli absolútne o 1 105 EUR na 1 796 EUR k 31.12.2009, čo predstavuje nárast o 160 %. Ku koncu roka 2010 objem pohľadávok dosiahol 2 268 EUR, čo znamená, že pohľadávky obce medziročne 2009-2010 vzrástli absolútne o 472 EUR, t.j. ide o medziročný nárast o 26 %.

Obec doposiaľ netvorila opravné položky k pohľadávkam. K takémuto kroku plánuje pristúpiť až od roku 2012.

Opravné položky k pohľadávkam sa tvoria k pohľadávkam, pri ktorých je opodstatnené predpokladať, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí.

Vytvorením opravných položiek k pohľadávkam obec zrealizuje hodnotu svojich pohľadávok, ako aj celkového majetku. Spoločnosť AB Ratings and Services, s.r.o. odporúča obci, aby vykonala inventarizáciu všetkých pohľadávok po lehote splatnosti a preskúmala, či nenapĺňajú predpoklad pre tvorbu opravných položiek a v prípade potreby pristúpila k ich tvorbe.

Index rastu pohľadávok

Pohľadávky	2008		2009		2010	
	v EUR	index rastu 2007-2008	v EUR	index rastu 2008-2009	v EUR	index rastu 2009-2010
Pohľadávky	691	x	1 796	2,6	2 268	1,3
Obežný majetok spolu	691	100,0%	1 796	1,0	2 268	100,0%

Z celkového objemu neuhradených daňových pohľadávok tvorí podstatnú časť pohľadávka po lehote splatnosti z miestnych daní a poplatkov evidovaná voči jednému podnikateľskému subjektu – spoločnosti s ručením obmedzeným.

Podľa vyjadrenia zástupcov obce, spoločnosť toho času nevykonáva podnikateľskú činnosť, sú voči nej vedené exekúcie v prospech iných veriteľov. V prípade prvej exekúcie – dražby, obec Gáň svoju pohľadávku do exekúcie prihlásila, avšak jej pohľadávka nebola ani čiastočne uspokojená. V prípade konania druhej dražby, na pokyn exekútora, že nie je potrebné, aby obec svoju pohľadávku do dražby prihlasovala z dôvodu nedostatku majetku dlžníka, obec nepristúpila k prihláseniu pohľadávky do exekúcie.

Spoločnosť AB Ratings and Services, s.r.o. zastáva názor, že obec je povinná prihlásiť svoju pohľadávku do každého exekučného konania, bez ohľadu na úroveň majetnosti dlžníka, resp. výšku pohľadávok ostatných veriteľov.

K uvedenej pohľadávke spoločnosť odporúča vytvoriť opravnú položku na základe vedomosti o nevykonávaní podnikateľskej činnosti a existujúcich exekúciách na majetok dlžníka.

Pohľadávky obce

Obec Gáň evidovala vo svojom majetku ku koncu roka 2008, 2009 a 2010 najmä pohľadávky daňové krátkodobé (nevýznamný objem tvorili aj iné krátkodobé pohľadávky). Ide o pohľadávky vzniknuté na základe neuhradených miestnych daní a poplatkov.

Daňové pohľadávky, ich výšku a druh a jednotlivé daňové subjekty obec eviduje pomocou softvéru.

Obec v priebehu bežného roka daňové pohľadávky (v lehote splatnosti, resp. po lehote splatnosti) nezachytáva vo svojej účtovnej evidencii, príp. sú evidované až pri samotnej úhrade pohľadávky.

Do účtovnej evidencie obce pohľadávky vchádzajú až ako neuhradené pohľadávky zaúčtovaním vždy k 31.12., kedy sú už pohľadávkami po lehote splatnosti.

Podľa názoru spoločnosti AB Ratings and Services, s.r.o., obec by mala účtovať o pohľadávkach už pri ich vzniku, t.j. vydaním platobných výmerov. Neúčtovaním o pohľadávkach obce aj v priebehu roka dochádza ku skresľovaniu hodnoty majetku obce a finančné výkazy tak nezobrazujú reálnu skutočnosť.

Poverená pracovníčka obecného úradu priebežne sleduje stav daňových pohľadávok, v prípade ich nezaplatenia v stanovenej lehote zasiela dlžníkom výzvu na zaplatenie. Po neuhradení daňovej pohľadávky v náhradnej lehote obec pristupuje k vymáhaniu pohľadávok, a to aj vlastnými exekúciami prikázaním pohľadávky zo mzdy.

Podľa vyjadrenia zamestnancov obecného úradu, obec doposiaľ nepristúpila k vyrubovaniu sankčného úroku pri omeškaných úhradách z vyrubených daní a poplatkov.

Kdajší sankčný úrok nahradil od 1. 1. 2012 úrok z omeškania. Jeho právna úprava je vymedzená v § 156 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) v platnom znení (ďalej len „Daňový poriadok“).

Podľa § 156 ods. 1 Daňového poriadku úrok z omeškania správca dane vyrubí (tzn. musí vyrubiť, nie je to na vôľu správcu dane), ak daňový subjekt nespláti alebo neodvedie v ustanovenej lehote alebo v ustanovenej výške alebo v lehote alebo vo výške určenej v rozhodnutí správcu dane.

Ročne 2008-2009 a 2009-2010 v oblasti daňových pohľadávok bol zaznamenaný každoročne nárast neuhradených daňových pohľadávok obce. Preto preto odporúča obci intenzívne pristúpiť k vymáhaniu všetkých pohľadávok po lehote splatnosti využitím všetkých dostupných právnych prostriedkov vymáhania.

Samotným vymáhaním pohľadávok je však nutné skontrolovať, či vie preukázať doručenie rozhodnutia a ako už bolo uvedené, v prípade neúčinnosti dátumu doručenia na platobnom výmere je nutné rozhodnutie ine ako doručiť preukazným spôsobom.

Podľa účtovnej závierky k 31.12.2008, 31.12.2009 a 31.12.2010 obec neprešla správne sumu pohľadávok ku koncu roka a ich členenie na pohľadávky splatné a do lehoty splatnosti. Podľa názoru spoločnosti, ak 31.12. obec evidovala len pohľadávky, k ultimu roka tieto museli byť všetky po lehote splatnosti.

V hodnotenom období rokov 2008, 2009 a 2010 neevidovala žiadne finančné návratné finančné výpomoci krátkodobé ani dlhodobé.

Na konci roka 2008 disponibilné finančné zdroje dosiahli objem 82 190 EUR. Na konci roka 2008-2009 finančné zdroje obce klesli absolútne o 25 074 EUR a ku koncu roka 2009 dosiahli objem 57 116 EUR.

Koncu roka 2009 tvorili 56 116 EUR. Medziročne 2009-2010 v oblasti disponibilných finančných zdrojov nastal rast absolútne o 147 139 EUR. K 31.12.2010 disponibilné finančné zdroje tvorili 203 255 EUR. V sledovanom období 2008-2010 disponibilné zdroje obce pozostávali výlučne z finančných prostriedkov evidovaných na bankových účtoch obce.

Disponibilné finančné zdroje obce Gáň v hodnotenom období (2008, 2009 a 2010) niekoľkonásobne prevyšujú krátkodobé záväzky obce, takže postačujú v plnej miere na ich krytie. Dostatok nakumulovaných disponibilných finančných zdrojov sa stáva rezervou v prípade neočakávaného výpadku príjmov obce, čo spoločnosť AB Ratings and Services hodnotí pozitívne.

Pasíva

Cudzie zdroje obce v rokoch 2008-2010 zaznamenali v eurovom vyjadrení rastúci vývoj.

Koncu roka 2008 objem celkových záväzkov dosiahol 18 407 EUR. Medziročne 2008-2009 cudzie zdroje vzrástli absolútne o 3 291 EUR najmä z dôvodu nárastu záväzkov na položke záúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy (na položke účtovania by k 31.12. mal byť nulový zostatok). K 31.12.2010 v porovnaní s stavom ku koncu roka 2009 objem celkových záväzkov obce vzrástol absolútne o 2 220 EUR na 22 918 EUR. Nárast celkových záväzkov obce v roku 2010 ovplyvnil najmä rast krátkodobých záväzkov.

Štruktúra cudzích zdrojov obce ku koncu rokov 2008, 2009 a 2010 bola nasledovná:

Štruktúra cudzích zdrojov	2008		2009		2010	
	v EUR	% podiel na CZ	v EUR	% podiel na CZ	v EUR	% podiel na CZ
Rezervy	5 480	29,8%	5 692	26,2%	2 772	12,1%
Účtovanie medzi subjektmi	0	0,0%	4 457	20,5%	0	0,0%
Krátkodobé záväzky	60	0,3%	63	0,3%	382	1,7%
Dlhodobé záväzky	12 867	69,9%	11 486	52,9%	19 764	86,2%
Krátkové úvery a výpomoci	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Cudzí zdroje spolu	18 407	100,0%	21 698	100,0%	22 918	100,0%

Rezervy obce pozostávali v roku 2008 z rezerv zákonných krátkodobých, v roku 2009 a 2010 z ostatných krátkodobých rezerv a boli tvorené na mzdy za dovolenku vrátane odvodov.

Krátkodobé záväzky obce tvorili ku koncu roka 2008, 2009 a 2010 nevýznamný podiel z celkových cudzích zdrojov. V celom hodnotenom období (2008-2010) pozostávali výlučne zo záväzkov zo sociálneho fondu.

Krátkodobé záväzky k 31.12.2008 dosahovali 12 867 EUR. Medziročne 2008-2009 krátkodobé záväzky obce klesli absolútne o 1 381 EUR na 11 486 EUR. Pokles krátkodobých záväzkov v porovnaní s rokom 2008 súvisel najmä s poklesom záväzkov voči zamestnancom. Ku koncu roka 2010 objem krátkodobých záväzkov obce dosiahol úroveň 19 764 EUR, čo je v porovnaní s koncom roka 2009 absolútne 8 278 EUR viac. Na raste krátkodobých záväzkov v roku 2010 sa podieľal najmä rast záväzkov voči zamestnancom.

Obec k 31.12.2008, 31.12.2009 a 31.12.2010 neevidovala žiadne záväzky po lehote splatnosti.

Záväzky obce

Príjmovú faktúru, ktorú obec obdrží poštou, resp. iným spôsobom doručenia, účtovníčka obecného úradu založí k ostatným faktúram. V obci nie je zavedený systém evidencie faktúr, v ktorom by boli evidované faktúry podľa poradia, určené dátumom prijatia a vyznačenou lehotou splatnosti.

Účtovníčka obce priebežne sleduje lehoty splatnosti neuhradených faktúr. Úhradu príjmovej faktúry vykoná v lehote splatnosti faktúry. Pred úhradou príjmovej faktúry účtovníčka skontroluje formálnu správnosť a náležitosti faktúry a označí faktúru pečiatkou, v ktorej svojim podpisom potvrdí overenie finančnej operácie. Overenie finančnej operácie potvrdí svojim podpisom aj starosta obce.

Spoločnosť AB Ratings and Services, s.r.o. odporúča, aby hlavný kontrolór obce priebežne vykonával aj následnú finančnú kontrolu takýchto finančných operácií.

Obec Gáň v období rokov 2008 až 2010 nečerpala **žiadne bankové úvery**.

Príjmy z dane z príjmov, na položke **časové rozlíšenie – výnosy budúcich období** ku koncu roka 2008, 2009 a 2010 obec evidovala majetok, ktorý obec nadobudla ako vlastných zdrojov. Spoločnosť odporúča tento majetok skontrolovať a inventarizovať, aby obec vedela jednoznačne určiť, o aký majetok ide.

Ručiteľské záväzky obce

Ku koncu roka 2009 a ani v súčasnosti neeviduje žiadne ručiteľské záväzky voči tretím osobám. Voči obci Gáň neboli a ani v súčasnosti nie sú vedené súdne príkazy, resp. exekučné konania, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť finančnú situáciu obce.

Pravidlá používania návratných zdrojov financovania

Podľa zákona o rozpočtových pravidlách obec a vyšší územný celok môžu na svoje svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Sumou dlhu obce alebo vyššieho územného celku sa na účely tohto zákona rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania ku koncu rozpočtového roka a suma ručiteľských záväzkov obce alebo vyššieho územného celku.

Do celkovej sumy dlhu obce podľa vyššie uvedeného odseku sa nezapočítavajú záväzky z úverov poskytnutých z bývalých štátnych fondov a z úveru poskytnutého štátnym fondom rozvoja bývania na výstavbu obecných nájomných bytov vo výške úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty. Do celkovej sumy dlhu obce alebo vyššieho územného celku sa nezapočítavajú záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na financovanie predfinancovania spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého podľa zmluvy uzatvorenej medzi obcou alebo vyšším územným celkom a Európskou úniou podľa osobitného predpisu. Do sumy ročných splátok návratných zdrojov financovania obec a vyšší územný celok nezapočítavajú sumu ich jednorazového splatenia.

Obec Gáň v hodnotenom období 2008 až 2010 neprijala žiaden bankový úver ku koncu roka 2008, 2009 a 2010 **dodržiavala obe kritériá v zmysle zákona o rozpočtového hospodárenia.**

----- KONIEC DOKUMENTU -----

Gáň, dňa 15. februára 2012

Ing. Silvia Kapášová v.r.
Hlavný analytik
AB Ratings and Services, s.r.o.

Ing. Katarína Hillerová v.r.
Senior analytik
AB Ratings and Services, s.r.o.